

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
July 14, 1994

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXV Kaina 35 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, LIEPA - JULY 14, 1994

Nr. 135

Seimas pritarė Lietuvos dalyvavimui JT daliniuose

Vilnius, liepos 1 d. (LR) — Lietuvos kariuomenės padaliniai gali dalyvauti tarptautinėse operacijose tik vykdydami Lietuvos Respublikos tarptautinius įsipareigojimus, teigiama pirmajame įstatymo „Dėl Lietuvos kariuomenės dalyvavimo tarptautinėse operacijose“ projekto straipsnyje.

Kaip rašo „Lietuvos rytas“, ši projektą birželio 30 d. Seime pateikęs krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius pažymėjo, jog, Lietuvai tapus Jungtinių Tautų nare bei vienai pirmųjų pasirašiusi NATO pasiūlytą „Partnerystės vardan taikos“ programą, tapo labai svarbu plačiau dalyvauti tarptautinėse taikos palaikymo akcijose.

„Tokio mūsų žingsnio reikšmė ir prasme nėra abejotama, toks įstatymas reikalingas, ir jis turi atsirasti“, sakė krašto apsaugos ministras.

LDDP nariai nepritarė

Tačiau tokiai Linkevičiaus nuomonei pritarė ne visi Seimo nariai. LDDP frakcijos narys Albinas Albertas, pavyzdžiui, teigė, jog ministras, siūlydamas minėtą įstatymo projektą, viršijo savo įgaliojimus, ir abejojo, ar Lietuvai reikia skubėti į struktūras, „kurių protėviai norėjo užkariauti Lietuvos Didžiąją Kunigaikštystę“.

Priimtinausia Lietuvai, šio Seimo nario nuomone, būtų neutraliteto politika, o dalyvavimo tarptautinėse karinėse operacijose klausimas turėtų būti sprendžiamas referendume.

Socialdemokratų frakcijos atstovas Vytautas Plekaitis, pažymėjęs, jog, jo nuomone, įstatymo pateikimo procedūra yra supaprastinta ir per daug

skubinama, retoriškai klausė: „Gal mūsų kariai žūti nenori?“ Kolegą palaikė LDDP frakcijos atstovas Mindaugas Stakvičius, kuris domėjosi, „kokiųse karstuose grįš Lietuvos žmonės, ir ar jiems jau padaryti užsakymai“.

Taikos palaikymo misijos palyginti nepavojingos

Atsakydamas į šiuos, taip pat daugelį kitų Seimo narių klausimų, krašto apsaugos ministras paaikšino, kad kol kas kalbama ne apie taikos įvedimo, o taikos palaikymo operacijas, kurios nėra tiesiogiai susijusios su karo veiksmis.

Pasak krašto apsaugos ministro, Danijos patirtis rodo, kad tokio pobūdžio operacijose aukų būna ne daugiau nei tarnaujant Lietuvos kariuomenėje.

Jis taip pat informavo, kad vienos taikos palaikymo kuopos parengimas ir išlaikymas Lietuvai per metus kainuotų apie 5 milijonus dolerių.

Ministras pažymėjo, kad išsiųsti be pagalbos iš šalies būtų labai sunku, tačiau, kita vertus, jo žodžiais tarant, norėdami įsijungti į bendrą saugumo sistemą, turime ateiti ne pliki.

Balsavimo metu įstatymo projektui pritarė 63 Seimo nariai, prieš balsavo 10. Dauguma Seimo narių vėliau pasisakė ir už skubesnę šio įstatymo svarstymo procedūrą.

Birželio 30 d. turėjo būti patvirtas ir Seimo nutarimas dėl Lietuvos kariuomenės taikos palaikymo būrio siuntimo dalyvauti JT taikos palaikymo operacijose. Kroatijoje, tačiau, atsižvelgdamas į kai kurių Seimo narių prieštaravimus, ministras sutiko šį nutarimą pateikti vėliau.

Rengiasi keisti lito patikimumo įstatymą

Vilnius, liepos 1 d. (Elta) — Kitą savaitę Lietuvos Seimui bus pateiktas vyriausybės paruoštas Lito patikimumo įstatymo 3 straipsnio pakeitimo projektas.

Naujoje Lito patikimumo įstatymo 3 straipsnio redakcijoje numatoma, kad oficialių lito kursą ar bazinę valiutą turės teisę keisti tik Lietuvos Bankas. Šiuo metu bazinę valiutą ir oficialų lito kursą keičia Lietuvos vyriausybė, suderinusi su Lietuvos Banku.

Naujoje minėto straipsnio redakcijoje nurodomos ir kai kurios aplinkybės, kada bus galima keisti lito kursą ar bazinę valiutą. Projekte sakoma, kad viena iš sąlygų, leisianti Lietuvos Bankui tai daryti: „kuomet metinė infliacija bazinės valiutos šalyje viršys 12% lygį ne mažiau kaip dvejus metus iš eilės arba 3% per mėnesį lygį ne mažiau kaip tris mėnesius iš eilės“.

Lietuvos Bankui bus paliekama teisė keisti lito kursą ar bazinę valiutą ir „esant nepaprastoms aplinkybėms“, kurios nėra smulkiai nurodytos.

Pasak vyriausybės patarėjos bankų, kreditų ir atsiskaitymų srityje L. Urbsienės, naujasis straipsnio projektas ruoštas kartu su Tarptautinio Valiutos

Fondo atstovais. Lietuvos Bankas, rengiant šio straipsnio naują redakciją, nedalyvavo.

„Buvau nustebęs, kodėl taip staiga kilo būtinybė keisti šį įstatymą“, sakė J. Niaura, paprašytas pareikšti nuomonę apie naująją straipsnio redakciją. Tačiau projekte minimos „nepaprastosios aplinkybės“ svarstant Seime, J. Niauros nuomone, turėtų būti konkretiai nustatytos, nors įstatyme visas jas išvardyti būtų sunku. Be to, pasak J. Niauros, neaišku, ar Lietuvos Bankas atleis galės tai daryti savarankiškai, ar reikės gauti Seimo pritarimą.

Šiuo metu, pasak banko valdybos pirmininko pavaduotojo, „keisti lito kurso Lietuvos Bankas nemato būtinybės“.

— Lietuvos socialinės apsaugos ir darbo ministro paskirtas Mindaugas Mikaila, 37 metų. Baigęs Vilniaus Inžinerinį Statybos Institutą, nuo 1987 iki 1990 m. dirbo sovietinės Lietuvos Ministrų taryboje. Sociali-

Berlyno policija apskaičiavo, kad liepos 12 d. pasiklausyti JAV prezidento Bill Clinton kalbos susirinko apie 50,000 žmonių. Savo 9 minutes trukusioje kalboje jis bandė Berlyno gyventojams priminti 1963 m. tuometinio JAV prezidento John Kennedy Berlyne pasakytą kalbą, kada Berlyno krizės didžiausios įtampos metu jis žadėjo tvirtą Amerikos užnugarį. Šiandien prezidentas Clinton, oficialiai atleidęs nuo 1945 m. Berlyne dislokuotus JAV karinius, užtikrino vokiečius, kad Amerika juos teberemia, nors nuo dabar tai bus tik per dalyvavimą NATO gynybos sąjungoje.

Ragina nutraukti derybas dėl Rusijos karinio tranzito

Vilnius, liepos 11 d. — Lietuvos Krikščionių Demokratų Partija pirmadienį pravedė rezoliuciją, kurioje vyriausybė yra raginama neduoti Rusijai karinio tranzito per Lietuvą teisės.

Valdybos pirmininko Povilo Katiliaus pasirašytoje rezoliucijoje pažymima, kad LDDP domiuojama valdžia birželio 28 d. priimtu įstatymu „faktiškai atsisakė valstybinės dienos su Nepriklausomų Valstybių Sandraugos šalinis gynybos“. Krikščionys demokratams ir LDDP narių veiklą Seimo Nacionalinio saugumo komitete laiko „kenkiančia prasidėjusiam bendradarbiavimui su NATO“.

Tad Krikščionių Demokratų Partija rezoliucijoje „reikalauja, kad bet kokios derybos su Rusija dėl jos karinių krovinių ir kariškių gabenimo tranzitu per Lietuvos teritoriją ar jos oro erdvę būtų nedelsiant nutrauktos, o karinį tranzitą reglamentuojančios taisyklės nebūtų rengiamos“.

Rezoliucijoje jie „patvirtina savo nekintamą nuostatą, kad

Rusijos karinio tranzito į Karaliaučiaus kraštą per Lietuvos teritoriją negalima jokių būdu įteisinti ir nei karinis tranzitas, nei jo sąlygos negali būti derybų su Rusija objektas“, nes leidimas naudoti suverenią Lietuvos teritoriją, nepaisant gabenimo dažnumo ar kitų aplinkybių „kelia pavojų Lietuvai“. Jie pažymi, kad tokius leidimus duoda tik sąjungininkės ar priklausančios valstybės, o Lietuva toki rėšio su Rusija neturi.

Tad krikščionys demokratams teigia, kad „teisės naudoti Lietuvos teritoriją Rusijos kariniams poreikiams suteikimas faktiškai įjungia Lietuvą į Rusijos strateginę sistemą jos kariniame regione tarp Baltarusijos ir Karaliaučiaus krašto“.

„Leidama naudoti suverenią Lietuvos teritoriją, valdančioji partija faktiškai padeda priimti Lietuvai Rusijos vadina-

mojo „artimojo užsienio“ vaidmenį. Rusijos karinio tranzito įteisinimas pavojingai siejamas su Lietuvos ir Rusijos prekybos sutarties vykdymu.

Todėl jie ragina visas derybas tuo klausimu nutraukti.

Landsbergis kritikuoja Rusijos karinį tranzitą

Vilnius, liepos 8 d. (AGEP) — Seimo opozicijos vadas Vytautas Landsbergis pareiškė, kad galimas Rusijos karinio tranzito per Lietuvą įteisinimas sukurs Lietuvai judančią karinę Rusijos bazę.

Vytautas Landsbergis griežtai kritikavo derybų su Nepriklausomų Valstybių Sandrauga grupės vadovo Virgilijaus Bulovo argumentus, kad tranzito sutartis pranašesnė už vienkartinį leidimų sistemą, nes sutartyje numatyta Rusijos atsakomybė, įvykus avarijai. Landsbergis mano, kad gaudama vienkartinis leidimas, Rusija akylai saugosis avarijų, nes bijos kitą kartą negauti leidimo. O pasirašius sutartį, jo manymu, avarija gali greitai įvykti, nes tai duotų Rusijai įrodymą, kad reikia papildomų priemonių užtikrinti saugumą.

nės apsaugos ministerijoje dirba nuo 1990 m., nuo 1993 m. — ministro pavaduotoju.

Pristatytas Lietuvos ambasadorius Baltarusijai

Vilnius, liepos 7 d. (AGEP) — Lietuvos ambasadoriumi Baltarusijos Respublikoje paskirtas pastaruoju metu dirbęs Vyriausybės spaudos atstovu Viktoras Baublys. Jį Baltarusijos valdžiai pristatė Algirdas Brazauskas, nuvykęs į Minską dalyvauti sovietų pergalės prieš nacius 50-ųjų metų minėjime.

Viktoras Baublys, studijąs Klaipėdos politechnikume, Vilniaus universitete Teisės fakultete, Leningrado aukštojoje partinėje mokykloje, dirbo vadovaujant darbą Sovietų Sąjungos Komunistų partijos komitetuose. Viena dukra moksleivė, kita — ištekejęsi gyvena Izraelyje ir studijuoja socialinius mokslus.

Vel atidėtas ketinimas kelti kuro kainą

Vilnius, liepos 8 d. (AGEP) — Vyriausybės posėdyje liepos 7 d. dar kartą buvo atidėtas ketinimas dvigubai pakelti kainas dujoms ir šiluminei energijai rašo „Lietuvos rytas“. Taip atsitiko, nes ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius pasigedo detalesnių ekonominių pasiskaičiavimų socialinės apsaugos ir darbo ministerijos parengtuose pasiūlymuose kompensuoti šias išlaidas socialiai remtiems žmonėms.

Šiame posėdyje ministrų kabinetas patvirtino 800 valstybinės reikšmės istorijos, archeologijos ir kultūros objektų sąrašą, pritarė Seimo pateiktam įstatymui „Dėl Lietuvos kariuomenės padalinių dalyvavimo tarptautinėse operacijose“.

Lietuvoje prekyba mažėja greičiau

Vilnius, liepos 8 d. (AGEP) — Lietuvoje prekyba mažėja sparčiau nei kitose Baltijos šalyse. Gegužės mėnesį Latvijoje pramonės gaminių pardavimai 109% daugiau nei balandžio mėnesį. Estijoje 1.2%, o Lietuvoje 2.7% mažiau nei balandžio mėnesį. Dar didesnis skirtumas, palyginus su praėjusių metų gegužiu — Latvijoje prekyba sumažėjo 0.2%, o Lietuvoje 37%.

Rusų kariai gavo butus Karaliaučiuje

Vilnius, liepos 8 d. (AGEP) — Įvažiavus į Karaliaučiaus kraštą liepos 5 d. rytą, gausūs milijonai postai liudijo, kad vyksta neeiliniai įvykiai. Karaliaučius laukė aukštų svečių iš Maskvos ir Vilniaus. Į krašto sostinę atvyko Rusijos Federacijos susirinkimo (Rusijos parlamento aukštesniųjų rūmų) pirmininkas V. Šumeika ir Lietuvos Seimo pirmininkas Česlovas Jursėnas. Svečiai buvo pakviesti į iškilmes Selmos įmonės pastatytą butų raktus įteikiant apie trims šimtams Rusijos Baltijos laivyno kariškių, nuo pernai laukusių šios akimirkos.

Atiduodant gyvenamųjų namų kvartalą grojo milicijos dūdų orkestras, uniformuotų kariškių minios apžiūrinėjo namus bei kvartalo kieme pastatytą paminklą — laivo inkarą, paremtą dviem mažais inkarais.

Baltijos jūros laivyno vadas admiralas Jegorov, šiuo metu paskirtas dar ir Karaliaučiaus krašto Rusijos oro bei sausumos kariuomenės vadu, pradėjo ceremonijas. Jis kalbėjo, kad Lietuvos statybinkai laiką Karaliaučiuje leido ne veltui, tačiau trys mėnesiai, kai Selmos prezidentas buvo pasodintas į Lukiškių kalėjimą, sutrikdė sekmingą darbų eigą.

Rusijos Federacijos susirinkimo pirm. Vladimir Šumeika minėjo Lietuvos ir Rusijos santykius: „Noriu labai trumpai pareikšti, kad geriausia, kai politinė valia įsikūnija ne pareikšimais, kurie kelia konfrontaciją ir nepasitikėjimą, o

konkrečiais darbais“. Rusija priversta kol kas laikyti savo kariuomenę Karaliaučiuje, jis sakė. Baltijos laivynas — tai karinė flotilė, su kuria susijusi Rusijos istorija. Laivynas, iškurtas caro Petro I, negali būti diskriminuojamas. Tarnaujančių kariškių kiekis šiuo metu minimalus, pažymėjo Šumeika.

Kalbą pasakė ir Lietuvos Seimo pirmininkas Česlovas Jursėnas. Pasidžiaugęs Selmos atliktu darbu, visiems palinkėjo laimės. Selmos prezidentas Valdas Laurinavičius padėkojo žmonėms, kurie nuo pat pirmų dienų tikėjo šiuo projektu.

Po mitingo namus pašventino stačiatikių ir katalikų dvasininkai, Rusijos ir Lietuvos politikų delegacija apžiūrėjo įrengtus butus.

Po šios ceremonijos V. Šumeika ir Č. Jursėnas toliau tęsė savo vizitą. Popiet Jursėnas ir Šumeika valandą kalbėjosi vienu du. Vakare Lietuvos Seimo pirmininkas grįžo į Vilnių, o Rusijos parlamento pirmininkas Karaliaučiuje čia dar viešėjo porą dienų.

Pasak informacijos šaltinių Karaliaučiaus krašto administracijoje, susitikimo metu karinio tranzito klausimas „beveik nepaliestas“. Karaliaučiaus administracija ir Rusijos vyriausybė zonduoja tris susisiekimo su kraštu variantus: per Lenkiją, per Lietuvą ir jūrą. Rusijai reikalingi visos trys galimybės, nes pasirinkus tik vieną kuria nors, kraštui esą būtų „per daug rizikinga ir brangu“.

JAV Kongresas spaus Rusiją apleisti Estiją

Vašingtonas, liepos 13 d. — JAV senatorius Mitch McConnell (R-KY) Senatui pristatys įstatymo pataisą, pagal kurią Rusijai teikiama JAV pagalba bus sąlygota kariuomenės išvedimu iš Estijos iki š.m. rugpjūčio 31 d. arba kitu konkrečiu susitarimu tai padaryti. Tai reakcija į Rusijos prezidento Boris Jelcino pareiškimą praėjusią savaitę Neapolyje, kad jo šalies kariuomenė nebus išvesta iš Estijos iki nustatyto termino.

ir net kad jam malonu tai pasakyti, nes esą, Estija pažeidžia ten gyvenančių rusų „žmogaus teises“.

Jungtinis Amerikos Pabaltiečių komitetas JBANC pasiuntė kvietimus JAV Kongreso nariams, kad jie dalyvautų pusryčiuose JAV Kapitolio pastate liepos 15 d., per kuriuos kalbės visų trijų Baltijos šalių ambasadoriai šiuo klausimu, duodami ir naujausią informaciją apie Rusijos kariuomenės išvedimo eigą.

JBANC kviečia, kad žmonės skambintų savo senatoriams ir kongreso atstovams, raginant kad jie remtų „McConnell Amendment to the FY95 Foreign Operations Act (Section 568)“ — taip vadinasi senatoriaus McConnell siūloma pataisa 1995 biudžetinių metų JAV užsienio pagalbos lėšų skirstymo įstatymui. JAV Kongreso rūmų telefonas: (202) 224-3121.

Prasidėjo Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas

Vilnius, liepos 12 d. (Elta) — Antradienį Vilniuje prasidėjo aštuntasis Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas. Atidarymo dienos rytą Pasaulio lietuvių Jaunimo Sąjungos atstovai padėjo gėlių ant žuvusiųjų už Lietuvos nepriklausomybę kapų Antakalnio kapinėse, po to eisena nuo Aušros vartų koplyčios patraukė į Katedros aikštę ir pakeliui sustojo prie Signatarų namo Pilies gatvėje. Vėliau Arkikatedroje bazilikoje šv. Mišias aukėjo arkivyskupas Audrys Juozas Backis. Jis pasveikino 54 dalyvius ir 56 atstovus iš Anglijos, Argentinos, Australijos, Baltarusijos, Brazilijos, Estijos, JAV, Kanados, Kolumbijos, Latvijos, Moldovos, Rusijos, Ukrainos, Urugvajaus, Uzbekistano ir Vokietijos.

Kongresas Lietuvoje vyks iki liepos 21 dienos, po to persikels į Angliją ir tęsis iki 29 dienos.

KALENDORIUS

Liepos 14 d.: Pal. Kateri Te-kawitha, mergelė, kankinė, Amerikos indėnė (Mohawk tautos), šv. Kamilas de Lellis, ligonių slaugytojas (1550-1614); Vidutis, Gerdvilas. Prancūzijoje švenčiama Bastilijos diena.

Liepos 15 d.: Šv. Bonaventūras, vyskupas, Bažnyčios mokytojas (1221-1274 m.); Donaldas, Žvingilė, Gerimantas, Girkantas. Žalgirio mūšis 1410 m., tautosakos rinkėjas Jonas Balys gimė 1909 metais.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

PRISIMINSIME
KUN. K. SIMAITI

Kun. Kazimiero Simaičio, buvusio Šv. Antano parapijos klebono mirties metinės bus paminėtos Šv. Antano bažnyčioje šių metų rugpjūčio 7 d. Jis 1993 metais gegužės mėnesį apsigyveno Lietuvoje ir ten po mirties buvo palaidotas.

DAINAVOS JAUNIMO
STOVYKLA

Stovyklos metinė šventė vyks š.m. liepos 24 dieną. Tą dieną 2 val. po pietų „Baltuosius rūmus“ bus remėjų – šimtinių suvažiavimas. Svečiams lauks pagamins stovyklautojų šeiminkė O. Norvilienė ir juos papildymio užkandinėje aptarnaus Taura Underienė. Jis su žmona Jūrate ir sūniumi Paulium yra neseniai atvykę iš Lietuvos. Visa šeima labai daug dirbo sutvarkydami ir pavyzdinai išvalydami stovyklautojų patalpas.

IŠVYKA I „PILĖNUS“

BALFo 76-tas skyrius š.m. rugpjūčio 14 dieną rengia išvyką į „Pilėnų“ stovyklą. Maista pagamins Ona Šadeikienė ir jos

talkininkės ir talkininkai. Skyriaus valdyba, kurios pirmininku yra kun. Alfonsas Babonas, laukia visuomenės dėmesio ir paramos.

ŠAULIŲ IŠVYKA

Stasio Butkaus šaulių metinė išvyka į „Pilėnų“ ruošima rugpjūčio 21 dieną. Šiuo metu kuopai vadovauja Danutė Petrovienė. Svečius išvykoje vaišins kumpio kepsnių.

Stasys Garliauskas

LOS ANGELETIS IR
DETROITIEČIO
VESTUVĖS

Š. m. birželio 25 dieną Šv. Juliano bažnyčioje, Fullerton, Californijoje, kun. Aloyzas Volskis suteikė Moterystės sakramentą Ingai Nelsaitėi ir Vitui Rugieniui. Jaunuosius prie altoriaus palydėjo tėveliai Angele ir Romas Nelsai, Jurina ir Vitas Rugieniai bei pamergės: Živilė Tomkutė, Rima Stroputė, Rūta Stroputė, Dana Rugienytė, Audra Nelsaitė Narbutienė ir Renata Nelsaitė Paulienė. Pabroliai: Viktoras Memėnas, Karis Petrusis, Antanas Racka, Gytis Udrys, Algis Rugienius ir Linas Udrys. Po šv. Mišių įvyko vestuvinis pokylis, kuriam vadovavo Andrius Gražulis. Los Angeles tautinių šokių šokėjų vienetas „Spindulys“ įjungė jaunuosius į savo šokių programą. Sveikinimo žodžius tarė tėveliai, o jaunieji Inga ir Vitas Rugieniai padėkojo tėveliams, giminėms ir draugams, atvykusiems iš New Yorko, Philadel-

Dr. William Waring, American Lithuanian Disability and Rehabilitation programos įkūrėjas ir direktorius, su žmona Mary, Dievo Apvaizdos parapijos svetainėje Southfield, Mich., jam surengtoje atsisveikinimo vakarieneje.

Nuotr. Reginos Juškaitės

phijos, Detroito, Čikagos ir kitų vietovių dalyvauti jų jungtuse. Jaunavedžiai gyvens ir dirbs Los Angeles apylinkėje.

KUN. V.
KRIŠČIŪNEVIČIAUS
KUNIGYSTĖS SUKAKTIS

Dievo Apvaizdos parapijos klebonas kun. Viktoras Kriščiūnevičius šventė kunigystės 45 metų sukaktį. Jis kunigu buvo įšventintas 1949 m. birželio 29 dieną, o Dievo Apvaizdos parapijos klebonu paskirtas nuo 1974 metų. Kunigo Viktoro Kriščiūnevičiaus vadovaujama parapija, su prie jos veikiančiu kultūrinio centru ne tik tarnauja Detroito ir apylinkės lietuviams skleidama Kristaus mokslo, bet yra centras ir lietuvių visuomeninio gyvenimo. Klebonui Kriščiūnevičiui sukaktuvių proga linkime Die-

žiuolų! Nėra pasaulyje kitos tokios tautos, kuri galėtų didžiuotis samantose bakūžėse ir širdyse sukurtų gražiausių dainų gausybe.

Ir šiandieną pasaulio spauda nuolat mini lietuvių laimėjimus sporto, meno, mokslo srityse ir mūsų pastangas tėvų žemei išlaisvinti.

Kantrūs Visagalis Dieve, šiuo paprastu rašinėliu noriu viešai išreikšti savo meilę brangiai Lietuvai, nes jaučiu, kad ji yra manje taip, kaip Tavo Sūnus dangiškoje duonoje, nors esu tik smelio dalelė, vėjo atpūta ir ši švetinga žemė. Taip norėčiau ją vėl pamatyti ir pri-glausti nors saulelę jos žemės prie savo krūtinės, kaip relikviją. Juk ji palaiminta praeities didvyrių, laisvės kovotojų krauju. Lietuva man viską davė, kaip giedama Vyčių himne, todėl aš visą gyvenimą jai skiriu.

Visagalis Dieve, po vargingų Kryžiaus Kelių, kuriuos ėjo ir eina mano tauta, leisk jai vėl prisikelti, nes ji tikrai to verta. Leiski gerajai Motinai, kuri globoja mūsų Lietuvą, užtarti Danguje. Leiski Lietuvai vėl džiaugtis laisve ir laisvai garbinti Tave. Leisk jai iš naujo keltis ir vėl reikštis kūrybine galia. Atleisk, Viešpatie, už drąsą kreiptis į Tave, nes man meilė tėvų žemei įpareigoja mane.

O Tu, brangioji Lietuva, esi Mindaugo Karalija, garsiųjų kunigaikščių Kestučio ir Vytauto didžioji žemė...! Tu esi Donelaitis, Baranuskas, Valančius, Basanavičius, Vydūnas, Kudirkas, Maironis, Čiurlionis... Tu knygnešius, savanorių kūrėjų švyturys. Tu Vasario 16-toji su Smetona, Grinium, Stulginskiu. Tu partizanų viltis, tremtinių pagauda. Tu naujo laisvės ryto aušra.

O man, Lietuva, tu esi saulelė motinėle. Nuo pat jaunystės tu esi mano laimės spindulys. Tu visų mano darbų tikslas. Tu... tu... esi man viskas!

Jokūbas J. Stukas

vo palaimos, sveikatos ir ištvermės dar ilgai skelbti Kristaus žodį Detroito ir apylinkės lietuviams.

DAINAVOS STOVYKLOS
METINĖ ŠVENTĖ

Sekmadienį, liepos 24 d., įvyks Dainavos jaunimo stovyklos metinė šventė. Svetainė bus atidaryta 11:30 ryto; bus galima pasmaguriuoti įvairių lietuviškų maistu. Veiks ir turtingas laimės šulinys. 2 val. po pietų Dainavos jaunimo stovyklos patalpose vyks metinis remėjų suvažiavimas, kurio metu bus valdybos bei revizijos komisijos pranešimai ir diskutuojami ateities planai bei einamieji reikalai. Šv. Mišios bus 5 val. po pietų. Mišias aukos Šv. Antano parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas. Visi detroitiečiai ir apylinkių lietuviai yra kviečiami į Dainavos jaunimo stovyklos metinę šventę.

A.A. HELEN MELLEN

Birželio 18 d. Holy Cross kapinėse, po gedulingų šv. Mišių Šv. Petro lietuvių bažnyčioje, kurias aukėjo kun. Kazimieras Butkus, buvo palaidota šios parapijos aktyvi narė ir visuomeninė Helen Mellen (Malinauskienė), sulaukus 80 m. amžiaus. H. Mellen mirė Heritage ligoninėje, Taylor, Michigan, birželio 16 d. Paliko vyrą Walter, brolių Ted, Zement bei daug kitų gimininių ir pažįstamų. Malinauskų šeima buvo savininkai lietuviškos kepyklos Chamberlain Bakery, Chamberlain gatvėje. Velionė buvo ilgametė Lietuvos Vyčių 139 kuopos, Lietuvos Vaizbos Buto, BALFo ir kitų lietuviškų organizacijų narė.

PALAIDOTA
KONSTANCIJA BROKIENĖ

Birželio 24 dieną, po gedulingų šv. Mišių Dievo Apvaizdos bažnyčioje, Holy Sepulchre kapinėse buvo palaidota Konstancija Brokienė, birželio 21 d. mirusi St. Mary's ligoninėje, Livonia, Mich. Mišias aukėjo ir pamokslą pasakė kun. Kriščiūnevičius. Giliam nuliūdime liko sūnus Zenonas ir marti Shirley Brokai, dukra Zita ir žentas George Lesinski su šeima, dukra Birutė ir žentas Tom Recca su šeima. 10 vaikų ir 8 provaikaičiai. Laidotuves tvarkė laidotuvių direktorė Yolanda Zaprackienė.

WORCESTER, MA

TRAGIŠKOJO BIRŽELIO
MINĖJIMAS

LB Worcesterio apylinkės valdyba, birželio 12 d., sekmadienį, surengė kančios ir vilties – birželio įvykių minėjimą. Del labai karšto oro atsilankiusių nebuvo daug. Kiek daugiau dalyvavo bažnyčioje ir prie

šventorių žuvusiems už Lietuvos laisvę paminklo prarastame susikaupime. Čia trumpą žodį tarė Edvardas Meilus, Jr.

3 val. p.p. Maironio Parko patalpų apat. salėje surengta minėjimą – akademią pradėjo ir jį sėkmingai pravedė valdybos pirm. Teresė Meiluvienė. Susikaupimo minutę pagerbus žuvusius, kun. Mickūnas sukalbėjo invokaciją. Po to pirmininkė pakvietė minėjimo pagrindinį kalbėtoją, visuomenės veikloje gerai žinomą Edvardą Meilų, Jr., kuris savo kruopščiai paruoštoje paskaitoje, nesigilindamas į baisius trėmimų pergyvenimus, didesnę paskaitos dalį skyrė žmonių teisių gerbimui ir artimam tautų tarpusavio bendradarbiavimui. Minėjimas baigtas Tautos himnu.

Su ano meto tragiškojo birželio įvykiais kitataučiai buvo supažindinti per Worcesterio WICN FM radijo stotį, Edv. Meilaus, Jr., vedamoje lietuvių programoje.

J.B.

PHILADELPHIA, PA

„PALANGOS JUZĖ“
PHILADELPHIJOJE

Philadelphijos Lietuvių namų Čiurlionio salėje š.m. gegužės 14 d. koncertavo Toronto lietuvių jaunimo ansamblis „Gintaras“, vadovaujamas Ritos ir Juozo Karasieju. Liejosi lietuvių liaudies muzika, aidėjo skambios, nuosirdios dainos, scena dunkėjo nuo šokių žingsnių. Legendarinis lietuviškos kaimo linksminiojas Palangos Juzė (Laisvis Širvinskis), traukė publikos dėmesį įdomiais liaudiškais pasakojimais.

Salė buvo perpildyta klausytojais, susirinkusiais ne tik iš Philadelphijos ir vietinių apylinkių, bet suvažiyusių ir iš tolimųjų miestų. Šį įsimintą koncertą surengė Lietuvių Bendruomenės Philadelphijos apylinkės valdyba.

Koncerto programa buvo labai įvairi. Dainas keitė šokiai, pavarinami muzikiniai intarpai. Idomiai sugalvotas pats koncerto pristatymas: Palangos Juzė, neuilstantis žemaitis keliaudamas iš kaimo į kaimą, nuotaikingai pasakoja apie kaimiečių gyvenimą, vestuves, krikštynas, Jonines, tokiu būdu pristatydamas dainas ir šokius. Skambėjo valsai, dunkėjo polkų, kadriulių žingsniai, liejosi ilgesingos dainų melodijos.

„Gintaro“ ansamblis yra tikrai aukšto lygio išeivijos lietuvių liaudies muzikos grupė. Stebino šokių darnumas ir uginga energija, žavėjo dainininkai, kurie ne tik „iš dūšios“ traukė, bet ir parodė gerą muzikinį susiklausymą. Puikiai susigrojo ansamblio kaimo kapelos muzikantai „trenkė“, valsus, dainingai vedžiojo ramiai „Sadutės“ ir kitas lyrynes melodijas. Publika priėmė šią jaunimo grupę labai šiltai.

„Gintaro“ ansamblį sudaro arti šešiasdešimt narių grupė. Šiame ansamblyje yra ir nemaža vaikų grupė, kurie užaugę tęsė gražias lietuviškos dainos ir šokio tradicijas, įgytas nuo mažų dienų. Malonu pastebėti, kad šalia išeivijos jaunimo į ansamblį darniai įsijungė ir jaunimas, neseniai atvykęs iš Lietuvos.

Gera paruošti tokią didelę grupę jaunimo reikia ne tik talento, bet ir daug energijos, pastangų bei laiko. Belieka tik žavėtis ansamblio vadovų darbu rezultatais. Smagu, kad „Gintaro“ ansamblis yra vienas tų, kuris atstovaus išeivijos jaunimą šią vasarą Lietuvoje vykšiančioje dainų ir šokių šventėje.

Philadelphijos lietuviai dėkingi „Gintaro“ ansamblui už šį šventinį vakarą. LB Philadelphijos apylinkės valdybos pirmininkės Teresės Gečienės žo-

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pasto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuomi. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimekeję.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
JAV	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$100.00	\$55.00	\$35.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant į Lietuvą –			
Oro pastu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	
Paprastu pastu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00	\$35.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

džiais tarant, turime didžiulius šią jaunimo grupę. Tai vienas išrodymų, kad išeivija yra stipri, puoselejanč lietuviškas tradicijas ir besistengiant jas perduoti jaunajai kartai.

Po tokio koncerto, kaip ir dera po tikro lietuviško vakarėlio, niekas neskubėjo namo. Malonu buvo pabendrauti su ansambliciais, pasivaikinti užkandžiais ir pyragaičiais, pabūti su draugais. Šis metinis LB Philadelphijos apylinkės valdybos su-ruoštas koncertas buvo vienas iš didžiausių lietuviškų renginių Philadelphijoje šiais metais.

Raimonda Rukšienė
Philadelphia

• 1963 m. birželio 10 d. priimtas įstatymas – „Equal Pay Act“, pagal kurį moterys privalo gauti tą patį atlyginimą kaip ir vyrai.

LINAS A. SIDRYS, M.D.

Ophthalmolog/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.,
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Kety. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLES IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 586-3166
Namų (708) 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm, antr, ketv. ir penkt. 3-6.
Šeštadieniais pagal susitarimą

DALIA E. CEPELE, D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už
prieinamą kainą. Pacientai priimami
absoliučiai punktualiai. Susitarimui
(kalbėti angliškai) tel. 708-422-8260

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v.p.p. 7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p.
trečd. uždaryta, ketv. 1-3 v.p.p.
penkt. ir šešt. 9 v.v.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR
IŠSIPLIETUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v.v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLES IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakara ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUŠ LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v.p.p. 7 v.v., antr. 9 v.v.-12,
ketv. 12-4 v.p.p., penkt. 12-6 v.v.

Jokūbas Stukas (mires š.m. balandžio 29 d.)

IR ŠOKAME, IR POLITIKUOJAME

EGIDIJUS KLUMBYŠ

Lietuva, liepos 3-10 d.

Praėjusi savaitė buvo visais atžvilgiais karšta – ir visiems Lietuvos žmonėms, ir jos vadovams ir Pasaulio lietuvių dainų šventės dalyviams bei žiūrovams. Regis, praėjusią savaitę daugiau šventėm, negu dirbom. Kaip būtų šaunu, jeigu mes dirbtume bent pusę tiek, kiek mokame švesti ir linksminis. Iš visų pasaulio vietų į Lietuvą suplūdo išeiviai iš jos – dainų šventė tapo ašimi, apie kurią sukasi dabar daugelio užsienio lietuvių gyvenimo tėvynėje. Pašokę, padainavę, pagaliau pažūrėjęs šventinius renginius, ne vienas išeivis dalyvauja kur kas prozaïškesnių problemų sprendime.

Išeivijai svarbios problemos svarstytos pasaulio kraštų lietuvių bendruomenių atstovų susirinkime Anykščiuose, kur dalyvavo ir premjeras A. Šleževičius. Išeivijos atstovus priėmė ir Lietuvos prezidentas. Visur buvo keliamas tas pats skaudus pilietybės atstatymo klausimas, už kurio vis aiškiau prasimūša antrasis, kur kas pragmatiškesnis klausimas – turto grąžinimas. Daug kartų man teko diskutuoti tais klausimais su išeivijos lietuviu tik Lietuvoje, tiek už Atlanto. Ir kaip nebūtų liūdna, galiu drąsiai tvirtinti, kad nemažai daliai išeivijos tautiečių pilietybės

klausimas rūpi tik kaip būdas atgauti išlikusį turta Lietuvoje. Antra vertus, nedvejodamas galiu tvirtinti, kad išeivijos vaikų, gimusių svetur, kartai Lietuvos pilietybės klausimas yra visiškai neaktualus, kaip ir dalyvavimas išeivijos lietuvių politinėse organizacijose, ka puikiai parodė pasaulio lietuvių tautininkų kongresas Vilniuje – ten matėme tik pagyvenusių išeivijos tautininkų veidus.

Amerikos prezidentas Rygoje

Daug apmąstymų sukėlė JAV prezidento B. Clintono vizitas į Rygą. Be abejo, Lietuvai, Latvijai ir Estijai svarbu, kad vienos didžiausių pasaulio valstybių prezidentas skyrė nors septynias valandas dėmesio šalims, kurios desperatiškai kovoja su galingąja Rusijos ranka. Be to, Baltijos valstybės lygiai parai laiko grįžo į pirmuosius stambiausių pasaulio laikraščių puslapius. Bet kitą dieną jos vėl tapo nykia pasaulio provincija. Žiūrint plačiau, matomai šis vizitas į Rygą buvo kur kas svarbesnis JAV prezidentui, kurio užsienio politikos vertinimas nepaliaujamai krenta, nei Baltijos valstybėms. B. Clintonas priminė turtingą dėdėlį iš Amerikos, kuris atvažiavęs padalino pinigėlius ir prizadėjo jų dar duoti, jei bus gerai elgiamasi, t.y. taip, kaip dėdėlė nori.

Pagaliau, jei JAV iš tikrųjų taip rūpėtų trys nedidelės Baltijos valstybės, kaip apie tai kalbėjo ir buvęs prezidentas George Bush, ir dabar kalba B. Clinton, tai vienas jų jau seniai būtų aplankęs visas tris Baltijos valstybes. Bet tai įvyko tik baigiantis trečiams metams, kai pasaulis pripažino Baltijos valstybių nepriklausomybės atstatymą. Nepraslydo pro ausis ir B. Clintono paraginimas Rygoje, Laisvės aikštėje, „niekada neužginti kitiems (t.y. okupantams) teisingumo ir lygybės, už kurią jūs taip sunkiai kovojote“. Štai čia samoningai, ar ne, pasireiškia amerikietiškas kosmopolitizmas, kuomet nekrepia jokia dėmesio į visas buvusios paverptos tautos teises savo žemėje, visa tai siekiant užmiršti ar apeiti, paliekant istorikų svarstymui. Taip tauta šeimininkė išstumta iš savo žemių, paverčiama antrarušiais žmonėmis, o tikraisiais šeimininkais tampa atėjūnai. Ir kaip šioje situacijoje nepasiremti tos pačios JAV istorija. Kuo virto tikrieji Amerikos žemių šeimininkai indenai? Kokių būdu prie JAV buvo prijungtos didžiulės Meksikos teritorijos, Havajai? Nesvarbu, ar tai buvo 19 amžiaus pabaiga – 20 amžiaus pradžia, ar 1940-ieji metai. Nesvarbu, kur tai vyko – ar Amerikoje, ar Europoje. Svarbu, kad buvo tie patys motyvai – siekis išplėsti valstybę nuo vandenyno iki vandenyno – ir tie patys principai – klasa, jėga, ginklai, ugnis. Vieniems tai pasisekė, kitiems – ne.

Dar vienas nemalonus pastebėjimas, žiūrint tiesioginę televizijos transliaciją iš Rygos – latviai užmiršo, o gal ir sąmoningai tai darė, jog Latvijoje vyko ne JAV prezidento, bet ir Lietuvos bei Estijos prezidentų vizitai. Tenka pripažinti, kad ir Lietuvos, ir Estijos vadovai buvo vargingais satelitais, kurie kartais net nežinojo, ką daryti. Kodėl geleis prie Laisvės paminklo Rygoje dėjo tik JAV prezidentas, o ne visi prezidentai kartu? Tai jau yra atvira diskriminacija. Žinoma, toks latvių elgesys yra suprantamas, bet jokių būdu negali būti pateisinamas. O mūsų valstybės vadovams būtina pasiekti, kad ir artimiausieji mūsų kaimynai mus gerbtų lygiai taip pat, kaip ir turtingiausias bei didžiausias pasaulio valstybes.

Ivykiai Karaliaučiuje

Kitas karštas užsienio politinėje kairėje savaitę ilgėjęs buvo prie pat Lietuvos – tai Karaliaučius. Pirmiausia ji apilankė Seimo pirmininkas Č. Juršėnas. Čia jis dalyvavo „Selmos“ sąjungos pastatytą namų Rusijos kariškiams perdavimą. Štai čia atsiranda dar viena įdomybių grandinė. Kodėl vienas iš valstybės vadovų dalyvauja namų, kuriuos pastatė ne Lietuvos valstybė, o kažkokia Maršalo salų organizacija, perdavime Rusijai? O gal Lietuvos Respublikos Seimo pirmininkas turėjo Maršalo salų valstybinių institucijų igaliojimus? Ir antra. Ar tai normalu ir ar kelia Lietuvos valstybės bei jos vadovybės autoritetą valstybės gyventojų akys. Tas faktas, kad oficialioje priemonėje kalbas sako ir labai aukštas Lietuvos pareigūnas, ir asmuo (V. Laurinavičius), kuris tos pačios valstybės teisėtvarkos organų buvo suimtas kaip itin pavojingas nusikaltėlis, kuris vėliau buvo paleistas iš tardymo izoliatoriaus už piniginių užstatą. Kur mes ritamės?

Lietuvos viduje prabėgusią savaitę buvo intensyviai kaunamasi dėl Rusijos kariuomenės tranzito į Karaliaučiaus sritį ir iš jos. Trečiasąjūdinė opozicija karinį tranzitą į Karaliaučių pavadinu paskutine riba, už kurios nežadama trauktis. Tiesiog juokingai skamba Rusijos derybininkų mintys, jog Lietuvai daroma malonė, kad per jos teritoriją judės Rusijos kariniai ešelonai. Man atrodo, kad Rusijai yra kur kas svarbiau aktyviai laikytis V. Žirinovskio propaguojamos idėjos – Rusijos traukinyms privalo laisvai važiuoti nuo Ramiojo vandenyno iki Baltijos jūros. Neargumentuotas ir prezidento A. Brazauskos teiginys, jog karinis tranzitas iš Karaliaučiaus srities padės greičiau demilitarizuoti šią

sritį. Liūdna, kad prezidentas užmiršta, jog ginklai į Karaliaučiaus sritį gali būti įvežami jūra ir oru, o išvežami tik per Lietuvą, sudarant nepaliaujamos demilitarizacijos vaizdą ir tuo pačiu ne truputį nesumažinant ginkluotės. Akiivaizdu, kad susidūrė dvi priešingos pozicijos – vieni (LDDP) pasisako už Rusijos karinį tranzitą ir siekia svarstyti jau to tranzito sąlygas, o kiti (Trečiasąjūdinė opozicija) kategoriškai pasisako prieš. Tad ar nevertėtų šį klausimą išspręsti Tautos referendumu – ar leisti Rusijos karinį tranzitą Lietuvos nustatytomis sąlygomis. O ji galima būtų organizuoti kartu su „geresnio gyvenimo“ įstatymo referendumu.

Labai rimtu, gresiančiu Lietuvos valstybingumui, laikau susitarimą su Rusija dėl jos piliečių darbų Lietuvoje. Ar protinga, kuomet Lietuvai gresia didelis nedarbas šį rudenį, tartis tokiais klausimais? Pagaliau pigių Rusijos darbininkų „importas“ į Lietuvą sukelia ne tik papildomas socialines, bet ir tautines įtampas Lietuvoje. Labai gaila, kad tokio svarbaus susitarimo projektas iki šiol nepaskelbtas spaudoje. Žinoma, nemačius viso susitarimo teksto, sunku apie jį kalbėti, bet nuskambėjusios spaudoje principinės nuostatos labai neramina. Remiantis jomis, manau, kad šis susitarimas Lietuvai yra kur kas pavojingesnis, nei galimas susitarimas dėl Rusijos karinio tranzito.

Kas valdys Lietuvą?

Priimta savivaldybių rinkimo įstatymo nauja redakcija parodo kokia bestuburė vis tik yra LDDP frakcija. Pamenu, kaip ji kovėsi dėl to, kad rinkimai būtų laikomi įvykę, jei į juos ateitų ne mažiau kaip 25% rinkėjų. Dabar gi, reikalaujant prezidentui, užtenka ir vieno rinkėjo, kad savivaldybė būtų išrinkta. Iš kitos pusės, tai nėra blogai, nes iš tikrųjų vietinę valdžią rinks tie, kurie ja suinteresuoti. Tai turėtų skatinti rinkėjų aktyvumą, bet esu įsitikinęs, kad jie supras tai ne pirmuose rinkimuose. Neramina tik tai, kad savivaldybių rinkimuose gales dalyvauti visokios visuomeninės organizacijos, pradedant varlių mylėtojais ir baigiant burininkų organizacija. Ka gi, demokratija yra demokratija, ir netrukus visa Lietuva gales įsitikinti, kas nori valdyti atskiras jos dalis. Įdomios gali būti koalicijos – pvz., LDDP ir šunų mėgėjų draugija, konservatorių sąjunga ir alaus gerovų partija. O gal kokią Alytų ar Kupiškį valdys Pensininkų bendrija, ar būsimų aiškiaregių sąjunga?

„Diplomatijos viršūnė“ Latvijoje

Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentas ne kasdien apsilanko Baltijos valstybėse. Iš tikrųjų liepos 6 d. dabartinis, ar bet kuris kitas, Amerikos vyriausybės galva pirmą kartą istorijoje keliom valandom užsuko į Latviją.

Argi tenka stebėtis, kad tokiu svarbiu įvykiu skirta nemažai dėmesio? Prezidentų ir kitų tolygių asmenų žingsnius nuolat lydi žiniasklaida, kuri apie juos sukasi, kaip musės apie palietas pasukas. Kiekvienas žodis, išsireiškimas, mostas čia pat užkorduojamas ir žaibo greitumu perduodamas į visą pasaulį. O pasaulis mato ir teigiamus, ir neigiamusėjimus ir iš to darosi atitinkamas išvadas.

Bill Clinton apsilankymas Latvijoje susilaukė dviejų įvertinimų. Čia jau nekalbame apie latvių, kurių reakcija į JAV prezidento kalbą paminėsime vėliau.

„The New York Times“ (liepos 8 d.) vedamajame komentuoja pagrindinę Bill Clinton kalbą, pasakytą Rygoje. Latvijai ir visom trim Baltijos valstybėms buvo linkta visuomet džiaugtis laisve, nepriklausomu gyvenimu, ekonomine gerove, kad sunkūs okupacijos dešimtmečiai liktų tarytum baisus sapnas, tik retkarčiais nusmelkę prisiminimų šiurpą.

Iki to taško dar viskas taip, kaip ir turi būti, bet prez. Clinton, kaip čia mėgstama sakyti, ėmė ir „iškišo koją į burną“, pradėjęs Latvijos vyriausybę ir gyventojus įtikinėti, kad jie turėtų daugiau pakantumo „vargšams rusams“, norintiems būti visų gerbiama krašto piliečiais. Jeigu latviai ir toliau „ožiūsis“, ko gero Amerika bus „labai nepatenkinta“ (suprask – neduos dolerių).

Minėtasis „New York Times“ vedamasis teigia Clinton „pamokslą apie artimo meilę“, primindamas, kad Amerika su svetimų kraštų ateiviais elgiasi labai tolerantiškai (nieko nekalbama apie Haiti ar kitus dabartinius pabėgėlius, kuriuos be atodairos ir žmoniškumo siunčia ten, iš kur atėjo). Amerika taip pat „nepasitinkinti tautų va-

dais, kurie naudoja etninę neapykantą, kad pasiektų didesnės galios savo krašte“.

Vedamasis „Chicago Tribune“ dienraštyje (liepos 12 d.) turi kitokią toną. Gal dėl to, kad čia nelabai seniai lankėsi Latvijos prez. Guntis Ulmanis ir dienraščio redaktoriai turėjo progą atnaujinti savo žinias apie Latvijos – ir apskritai Baltijos valstybių – patirtį su ta „draugiška, bet skriaudžiama rusų mažuma“. Galbūt „Chicago Tribune“ redaktorius, rašęs vedamąjį, prisiminė, kaip ta „rusų mažuma“ atsirado Baltijos šalyse. (Latvijos atžvilgiu, tai jau ne tokia ryški mažuma, nes rusai sudaro apie 40% gyventojų.) Gera skaityti, kad „šiamie ginčai yra labiau nuskalsta Latvijai, negu Latvija nusikaltusi rusams“.

Bill Clinton žodžiai Rygoje užpylė nemažai leduoto vandens ant latvių džiaugsmo, kad JAV prezidentas teikėsi juos aplankyti. Nors latviai jo po tu žodžių ir nenušvilpė, bet savo negyva tyla parodė nepasitenkinimą tokiu garbingo svečio neįtarmu (o gal tik reikalo nesupratimu) opiausiai tautos žaidai. Rodos, keliaudamas į nepažįstamą kraštą, prezidentas galėjo bent prabėgoms su juo geriau susipažinti. Palyginti rusų situaciją Latvijoje su Amerikos rasine diskriminacija nebuvo „diplomatinis viršūnė“. Senovėje toks visos tautos įžeidimas būtų išaukęs rimtą konfliktą, bet, žinoma, ar gali blusa išpirti drambliui?

Antra vertus, ir latviai nepasizymėjo diplomatijos pertekliumi. Juk į Rygą tuo metu buvo atvykęs ne vien Amerikos prezidentas. Ten lankėsi ir Estijos, ir Lietuvos vyriausybės aukščiausieji vadai. Tačiau dėmesys buvo sutelktas tik amerikiečiui, kone ignoruojant estų ir lietuvių. Latvija kaip tik turėtų artimiaus šlietis prie kitų dviejų Baltijos valstybių, visoms trims kartu sudarant tvirtesnę junginį prieš iš visų pusių grasančius pavojus. Didžiųjų palankumą besivaikant, galima prarasti tą, kas čia pat pašonėje tiesia draugišką ranką.

ku sąjungos vadas K. Uoka tapo Seimo Tautininkų frakcijos nariu. Ar tai reiškia, kad Lietuvoje gimsta nauja politinė srovė – nacional-socializmas? Manau, kad tą greit sužinosime.

Talkininkai, į sunkvežimį krovę „Saulutės“, Lietuvos našlaičių globos būrelį, siuntinius vargstantiems vaikams. Iš kairės: Liudas Šnukštys, Darius Gvidas, Dalia Marchertaitė, Paulius Marchertas, Raminta Marchertienė, Marytė Černiūtė, Donatas Tijūnelis, Linas Paulius, Irena Draugeliene, Algirdas Marchertas, Jurgis Augustas ir Tomas Marchertas.

Nuotr. Indrės Tijūnelienės

NEBUVO LEMTA ŽŪTI

JUOZAS KULIUKAS

ATSIMINIMAI

Šių atsiminimų autorius yra buvęs Lietuvos kariuomenės 1 p. DLK Gedimino pulko eilinis kareivis, dabar senatvės dienas leidžiantis invalido vėžimėlyje Anglijoje. Jam buvo lemta pergyventi Lietuvos kariuomenės tragediją ir II pasaulinio karo pradžioje žygiuoti tuo pačiu keliu, apie kurį savo atsiminimuose pasakoja dim. plk. lt. Stasys Balčiūnas š.m. „Draugo“ Nr. 99 jūr jo tęsinuose. Tačiau eiliniui J. Kuliukui teko pergyventi fronto ugnį ir vokiečių karo belaisvio dalį.

Šie atsiminimai buvo atsiųsti „Kariui“, kai šis žurnalas jau buvo pakeliui į Vilnių.

Balys Raugas, buv. išeivijos „Kario“ redaktorius.

Džiaugsmo ašaros ir širdies skausmas

I nepriklausomos Lietuvos kariuomenę registravusi Biržų apskritys komendantūroje 1940 m. vasario 28 d. Mane paskyrė į Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino pirmą pėstininkų pulką Vilniuje. Į Vilnių paskyrė daugumą biržiečių, kartu su dideliu būriu naujokų iš Šiaulių, Radviliškio, Kauno, Pasvalio. Vilnių pasiekėm kovo 1 d., vėlai naktį. Stotyje nebuvo šviesos. Taip pat ir miestas buvo tamsus, bet Šnypiško kareivines pasiekėme laimingai. Kazematas buvo gan didelis, vieno aukšto lovos. Naktį praleidom, kaip kas galėjom.

Anksti rytą, vos prašvitus, išėjau į lauką. Per ūkanas tolimoje pamaciau Gedimino kalną, o ant jo raudonuo-jantį pilies bokštą. Greit įbėgau į vidų ir sušukau:

— Vyrai, Gedimino bokštas čia pat!

Visi išbėgome į kareivinių kiemą, iš džiaugsmo šaukėme, o kitiems net ašaros riedėjo. Visi kalbėjo, bet niekas nebesiklausė. Elgėmės kaip maži berniukai...

Po kiek laiko puskarininkis įsakė visiems rikiuotis kareivinių kieme. Ėmė šaukti pavardes. Beveik visus paskirstė į kuopas, o aš dar tebestovėjau rikiuotėje. Laukiu. Atėjo ir mano eilė. J. psk., neaukšto ūgio, atrodes kaip zuikis, pasisakė esąs 1 pėstininkų DLK Gedimino pulko pirmo bataliono pirmos kuopos būrininkas. Mūsų grupei – per trisdešimt naujokų – įsakė pasiimti krepšelius, išrikiavo ir išvedė iš Šnypiškių kareivinių rajono į Kosčiūškos gatvę, į kareivines netoli Gedimino kalno.

Geležiniais laiptais užlipom į trečią aukštą. Kareivinės didelės. Vienam pastatė tilpo dvi kuopos. Apačioj buvo sunkiųjų kulkosvaidžių kuopa. Mūsų kuopa – viršuje. Vienam kazemate – du būriai, keturios eilės dviejų aukštų lovų. Paskyrė po lovą, įsakė daiktus pasidėti po lovą, nusirengti žieminius civilinius drabužius ir eiti į valgyklą pietų. Pavalgius ilgaplaukius apkirpo, išdavė kariškas uniformas.

Tapom tikri Lietuvos kareiviai. Po to nuvedė miestą į pirtį. Kai grįžom iš jos, jau buvo tamsu. Po vakarinio patikrinimo viršila įsakė miegoti.

— Rytąjus dieną suskirstysime į būrius ir skyrius, tada įsikursite geriau, — sakė viršila.

Švilpukas – ženklas gulti. Netrukus ir šviesas užgesino. Paliko tik koridoriuje, kur būdėjo sargybinių.

Ryte švilpukas visus vėl pabudino. Komanda praus-tis. Atsirado daugiau j. puskarininkų. Visi komanduoja, ragina greičiau apsirengti. Po rytinio patikrinimo nuėjom į valgyklą pusryčių, o pavalgius, įsakė pasiruoš-ti rikiuotei. Viršila davė komandą „ramiai“, įėjo trys karininkai – vienas jų – kuopos vadas. Visi mus apžiū-

rėjo, dar vieno kito kai ko paklausinėjo, po to viršila dar kartą davė komandą „ramiai“.

Kai kuopos vadas paliko salę, viršila pradėjo rikiuoti pagal ūgį. Aš buvau beveik viduryje, bet atsidūriau antrame būryje, nes buvau dvidešimt pirmas. Mano svajonė buvo patekti į pirmą būrį pirmam batalione, pirmojo kuopoj neišsipildė, paliko tik svajonė, nes buvau tik 1 m 68 cm aukščio.

Kuopos viršila pristatė būrininkus. Mūsų, kaip anksčiau minėjau, buvo tas, kuris atrodė kaip zuikis. Bet jis buvo geras būrininkas. Mūsų skyrininkas grn. Popendikis, jo pavarduojuojas – eilinis Šulcius, abu Klaipėdos krašto, vokiečių kilmės.

Taip ir pradėjau naujokų gyvenimą. Iš pradžių nebuvo lengva, bet greit prie visko pripratau. Prabėgo beveik trys karinio apmokymo mėnesiai. Gegužės 15 d. priėmėm Lietuvos kareivio priesaiką ir ne bet kur, o Gedimino kalne, prie pilies bokšto. Veliau ten teko keletą kartų stovėti garbės sargyboj.

Kuopoj buvo gera drausmė. Kuopos vadas labai griežtas. Seni kareiviai sakydavo, kad jam būsi geras, jei būsi drausmingas, neprašysi leidimo į miestą, atostogų, būsi geras šaulys, tai jam patiks. Kuopos vadas labai gerai šaudė.

Man šaudymo sportas labai patiko. Vieną kartą kuopoje vyko šaudymo varžybos. Aš surinkau daugiau sia taškų. Kuopos vadas sako:

— Gerai šaudai, Kuliukai!

Aš tyliau. Jis dar kartą pakartojo. Aš vis tyliau. Skyri-ninkas stovėjo netoli, tai jis ir tarė:

— Ar tu nori gauti valandą po šautuvu? Sakyk Tėvynėnė laubai!

Tai aš ir sušukau:

— Tėvynėnė laubai!

(Bus daugiau)

„VALSTIEČIŲ LAIKRAŠČIO“ LABDAROS FONDAS „KAIMO VAIKAI“

Šį fondą įkūrė pats populiariausias ir labiausiai skaitomas Lietuvos leidinys „Valstiečių laikraštis“, leidžiamas 121,000 egzempliorių tiražu. Rašydami apie Lietuvos kaimą, gerai mesurame jo gyvenimo pulsą, mes ryškiai matome, kokio vargano būklėje atsivėrė šiandien didelis mūsų kaimo gyventojų dalis. Pusių metų trukės kolchozinis periodas labai nuskrudino kaimą, atėmė iš žmonių ne tik žemę, namus, bet ir pasitikėjimą savimi, savo darbu, rytojumi. Daug žmonių prasigėrė, pavirto pastumdėliais-samadiniais, nebeužtikintais ir nebe galinčiais normaliai dirbti.

Ypač didelį bėdą atsidūrė kaimo vaikai, kurių daug dabar gyvena žemiau skurdo ribos. Kaip rodo „Valstiečių laikraščio“ redakcijos surinkti duomenys, kiekviename rajone vidutiniškai yra po šimtą varganų daugiaaukščių šeimų, kurioms labai reikalinga materialinė parama. Iš viso Lietuvos kaime, pačiais kukliausiais apskaičiavimais, yra apie 17,000 skurstančių vaikų.

Todėl ir įkūrėme savo laikraščio labdaros fondą, kad galėtume bent kiek padėti šiai Lietuvos gyventojų daliai, kuri šiaip ar taip turės kurti naują Lietuvą ir nuo kurios tolesnio gyvenimo, darbo, pastangų priklausys mūsų Tėvynės ateitis. Fondo programa labai plati: materialiai šelpiti bei kitais būdais teikti pagalbą našlaičiams, vaikams, likusiems be tėvų globos, augantiems daugiaaukščių šeimose, mažai aprūpintose šeimose; išaiškinti vaikus – invalidus ir padėti spręsti jų problemas. Be to, fondas užsimojęs remti kaimo vaikų profesinio mokymo bei auklėjimo programas, kad jie įgytų kaimo dabar labai reikalingas profesijas: audėjo, puodžiaus, staliaus, kalvio ir pan.

Kaip verčiasi fondas? Jo lėšas pirmiausia sudaro „Valstiečių laikraščio“ redakcijos skirti pinigai. Redakcijos valdyba nutarė šiam reikalui atiduoti visus pinigus, kurie atlieka nuo laikraščio leidybos. Už praėjusių metų veiklą, visus gautus nušimčius laikraščio akcininkai irgi paskyrė fondui „Kaimo vaikai“. Nedidelėmis sumomis paremia fondą ir vienas kitas Lietuvos verslininkas, privatus asmuo. Mus labai džiugina, kad jau sulaukiame ir savo užsienyje gyvenančių tėvynainių dėmesio. Antai 500 dolerių fondui paukojo Lietuvos ambasadorius Italijoje S. Lozoraitis, Hamburge gyvenantis gydytojas J. Grinkus paskyrė 500 DM. Mūsų veiklą jau pastebėjo ir ištisė bendradarbiavimų ranka ir kai kurios Amerikos

lietuvių organizacijos: SOS Lithuania Inc. (vadovė Ariana Kumpis), Lietuvos našlaičių globos komitetas (pirm. dr. Albina Prunskienė), „Lietuvos vaikų viltis“ (prez. Gražina Liautaud). Mūsų fondų susidomėjo veikli Amerikos lietuvė Rožė Šomkaitė, kuri pranešė malonia žinia, jog dr. Jonas Adomavičius iš Čikagos mūsų veiklai paremti ten atidarė sąskaitą ir pats įdėjo 1,000 dolerių.

Kaip atrodo fondo veikla realybėje? Per savo korespondentus, apylinkių viršaitius surenkame žinias, kokios šeimos su vaikais labiausiai reikalingos paramos. Sudaromi sąrašai. Pagal juos „Valstiečių laikraščio“ redakcijos automobiliu tiesiogiai toms šeimoms nugabename labdarą, kurią sudaro surinkti rūbai, maisto paketas ir pinigai. Tačiau pinigų galima duoti toli gražu ne kiekvienai varganai šeimai, nes neretai tėvai yra girtuokliai ir juos tuoj pat prageria.

Daliai neturtingų moksleivių per mokyklas skiriame pinigus už jų pietus mokyklų valgyklose. Neturtingiems, bet gabiems ir norintiems toliau mokytis specialybės kaimo vaikams skiriame stipendijas, kurias mokame kiekvieną mėnesį. Stipendijos dydis – 100 LT.

Kur yra salygų, įsikiškė padedame organizuoti ir kurti vaikų globos namelius, kuriuose išlaikomi, valgydinami ir prižiūrimi prasigėrusių, asocialių šeimų vaikai. Fondas tokius namelius remia finansiškai, pervedamas lėšas į jų sąskaitas.

Prie mokyklų pradedame organizuoti amatų mokymo punktus, kur vaikai, neatsitraukdami nuo mokymo ir namų, įsigys kuriai nors amatininkšką ir kaimui labai reikalingą specialybę: audėjo, kalvio ir pan. Padedame gydyti sergančius kaimo vaikus, paremiame materialiai jų tėvus, turinčius su gydymo įstaigomis, sanatorijomis, savo transportu nuvežame tokius vaikelius į sanatorijas.

Esame gavę nemažą labdaros (rūbų) siuntą iš Suomijos ir iš minėtos JAV organizacijos SOS Lithuania Inc. Visos tos siuntos buvo redakcijos transportu išvežtos skurstančioms šeimoms, dalis atiduota vargingų vaikų globos nameliams.

Reikia pasakyti, jog Lietuvoje ir valdžią grįžę komunistai norėjo atvirai pasmaugti „Valstiečių laikraštį“ ir jo fondą „Kaimo vaikai“. Karas truko kelis mėnesius. „Valstiečių laikraštį“ palaikė visos Lietuvos partijos (išskyrus LDDP), pažangios organizacijos, laik-

„Versmės“ mokyklos Vilniuje auklėtinis atvežamas į mokyklą.

VILTIES „VERSMĖ“

Kūdikis gimė ne toks, kaip visi. Mama, palinkusi prie vaiko lovelės, jo atėitį matė tarp tokių pat, kaip jis – gal internate, gal invalidų prieglaudoje, tarp keturių sienų pavydžiai stebint už lango skubantį gyvenimą.

Turėjo praeiti nemažai laiko, kol pagaliau supratome: po vienu stogu pakanka vietos visiems ir visokiems. Deklaruodami meilę silpniesiems, uždarėme jį vienatvėje, „mylejome“.

rašio skaitytojai, šiaip dori kaimo žmonės, pažangi užsienio spauda. Kovą su juodosiomis jėgomis už savo nepriklausomybę „Valstiečių laikraštis“ laimėjo ir dabar jo žurnalistas normaliai dirbaujasi, stengdamiesi rašyti tiesą apie gyvenimą Lietuvoje ir jos kaime. Laikraštis yra nepriklausomas, netarnauja jokiai politinei partijai. Jį leidžia uždaroji akcinė bendrovė.

Jonas Švoba
„Valstiečių laikraščio“
vyr. redaktorius, fondo pirm.

atskirdami nuo gyvo pasaulio ir galvojome, kad taip saugomas šiltnamio vienutėje jis taps laimingas ir saugus. Deja, savo meile ir rūpesčiu mes padarėme jį dvigubai nelaimingesnį.

Šiomet pradėjusi veikti mūsų „Versmė“, tai pirmoji intergruota mokykla Lietuvoje, į sveikų, gabių vaikų klases pakvietusi ir silpniausius, likimo nuskriaustus vaikus: nevaikščiančius, sunkiai kalbančius, su psichine ir fizine negale, paralyžuotus. Sunku buvo pasiryžti nelaimingųjų tėvams atiduoti savo vaikus mokyklos globon: ar nestumdys, ar nesišaipys iš mano vaikelio? Viskas įvyko savaime. Sveikieji, kaip savo brolius ir seses, apglėbė silpnuosius šiltu dėmesiu ir rūpesčiu. Kaip miela širdžiai, kai rytais mažyliai, stumdami tuščius invalidų vežimėlius, skuba pasitikti autobuso, kuriuo atvyksta negalintys važiuoti miesto transportu.

Vėliau prasideda dienos tėmė-pamokos kaip ir kitose ben-

drojo lavinimo mokyklose. Tačiau vienoje klasėje pamoka prasideda uždegant žvakutę, palinkint vieną kitam geros dienos, vilčių išsipildymo ar negandos pasitraukimo, kitoje sėdint jaukiame rate – malda, giesmelė – rankos paspaudimas, atviras žvilgsnis į draugo akis. Kartą mėnesyje visus suburia „Močiutės valandėlė“, kur tauri gydytoja, praėjusi kankinantį jausmų, minčių persekiojimo kelią, kalba apie žmogų, jo didybę, gyvenimo prasmę.

Vakarais, kol Vilniuje Lazdynai dar neturi savo bažnyčios, mokykloje vyksta parapijos Mišios, į kurias susirenka ir lėtai skubantys seneliai, ir klegantys vaikai. Ir viskas nutyla bendroje maldoje už žmogų, didį savo širdimi, savo darbais, savo esme.

Neliūdėk, mama, prie savo vargano kūdikio lovelės. Lietuva keliai. I. „Versmė“ skuba pedagogai, savo darbu norintys sukurti paprastą stebuklą – visi lygūs meilei, visi stiprūs draugystėje.

Tai supranta nuostabus Lietuvos žmonės, gaminantys materialines vertybes ir manantys, kad didžiausia vertybė – vaikas. Jų remiama, „Versmė“ vargiais negalais baigia išsikaupti iš statybinių rūpesčių. Kol kas skurdūs kabinetai, menka mokykloje bazė, tačiau mokytojai tiki, kad, gerų žmonių padėdami, turės viską, ko reikia visapusiškam vaikų lavinimui, kad visi vaikai gyventų savo tėvų namuose, jaustųsi saugūs ir pilnaverčiai net tada, kai kojelės ar rankytės neklausia, kai pasaulį supranta ne taip, kaip visi, net tada, kai pasaulis nudažytas tik juoda spalva.

Besidomintiems pateikiame mokyklos adresą: Mokykla - darželis „Versmė“, Architektų 85, 2049 Vilnius.

CLASSIFIED GUIDE

FOR RENT

Išnuomojamas 4 kamb. butas, antrame aukšte Marquette Parko apyl. Teirautis: 312-737-8647

MISCELLANEOUS

10%–20%–30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. – (708) 424-8854
(312) 581-8854

ELEKTROS.
[VEDIMAI – PATAISYMAI]
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

Galiu padėti namų ruošoje, prižiūrėti močiutę arba vaikus. Skambinkite **Laimai: 312-247-8416.**

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VENTILUOJIMUS.
H. Deckys
Tel. 585-6624

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarimas
- MLS kompiuterių FAX pagalba
- Nuosavybės įkainavimas veltui
- Perkaime ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

Century 21 **KMIECIK REALTORS**
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į **Danutę Mayer**. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patars. Įkainavimas veltui.

BALTIC, ETHNIC-INFLUENCED, CLOTHING DESIGN COMPANY

Iš recruiting a National Sales Manager. Responsibilities include: "Recruitment and management of a national network of independent clothing sales representatives * Development and execution of a national accounts sales program * Assistance in sourcing contract manufacturers. Ideal applicant should possess successful sales experience, a penchant for modern fashion, fluency in a Baltic language, and a serious commitment to self-driven career advancement.

Salary, commission, and health benefits. Please send resume and cover letter in strict confidence to:

DIRECTOR OF SALES
115 COMMERCE DR.
SUITE A
GRAYSLAKE, IL 60030

DRAUGE GAUNAMI NAUJAUSI LEIDINIAI

KELIONĖ Į NEŽINIĄ. Antrojo pas. karo ir pokario prisiminimai. Br. Juodelis. 186 psl.	\$5.00
GYVENIMO VINGIUOS, atsiminimai. Veronika Kulbokienė. 504 psl.	\$8.00
SAULĖGRAŽŲ TVANAS, apsakymai. Nijolė Jankutė. 192 psl.	\$7.00
ANTANAS KUČINGIS, biografija, atsiminimai. Ona Narbutienė. 170 psl.	\$5.00
MANO TĖVYNĖ. Vydūnas. 79 psl.	\$4.00
NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS ISTORIJA 1919-1940. Juozas Jakštas. 272 psl.	\$15.00
KAZYS BIZIAUSKAS, monografija. Pranas Zundė. 323 psl.	\$12.00
LIETUVIŲ EGZODO LITERATŪRA 1945-1990. Red. K. Bradūnas ir R. Šilbajoris. 861 psl.	\$30.00
LAIKO PAGRĖBSTAI, atsiminimai. Vladas Kulbokas. 336 psl.	\$8.00
GYVENIMO DULKĖS, novelės. Andrius Mironas. 199 psl.	\$8.00
VILEIŠIAI, trijų brolių darbai tautai. Antanas Kučys. 624 psl.	\$27.00
RAŠTAI, II tomas. Jonas Aistis. 454 psl.	\$15.00
LAIKAS IR ĮVYKIAI, atsiminimai. Kazys Karuža. 430 psl.	\$10.00
NUO DUSIOS IKI TIBERIO I d. Atsiminimai. Ladas Tulaba. 443 psl.	\$10.00
NUO DUSIOS IKI TIBERIO II d. Atsiminimai. Ladas Tulaba. 428 psl.	\$10.00
LITHUANIAN ARTIST IN NORTH AMERICA. Algimantas Kezys. 274 psl.	\$20.00

Pastaba. Užsakant knygas paštu, Illinois gyventojai prideda sales tax 8.75% nuo knygos kainos. Tačiau visi tiek Illinois, tiek ir kitų vietovių knygų užsakytojai, dar turi pridėti \$2.75 už kiekvieną knygą, supakavimo ir pašto išlaidų apmokėjimui.

CITY CENTER GT — INTERNATIONAL

VISOS VIETOS Į DAINŲ ŠVENTĘ IŠPARDUOTOS! DĖKOJAME GAUSIEMS KLIENTAMS IR PRIMENAME, KAD TIE, KURIE UŽSISAKĖ Į DAINŲ ŠVENTĖS RENGINIUS BILJETUS JUOS ATSIIMTŲ MŪSŲ RAŠTINĖJE VILNIUJE IKI PIETŲ LIEPOS 6 D. RAŠTINĖ DIRBS 4 LIEPOS IKI 2 VAL. P.P., 5 LIEPOS BUS UŽDARYTA.

RUGPJŪČIO 10 IKI 22 — Yra ribotas skaičius vietų šioje ekskursinėje kelionėje po Lietuvą. Šis tūras taip pat pratęsiamas dar penkioms dienoms į Latviją ir Estiją.

PRIMENAME, kad organizuojame keliones pagal kliento pageidavimus su pilnu turistiniu aptarnavimu.

KVIEČIAME KELIAUTI SU MUMIS Į VOKIETIJĄ... LAN-KYSIME PASAULIJE PAGARSĖJUSIAS KALĖDINES MUGES PENKIUOSE MIESTUOSE... KELIONĖ GRUODŽIO 2 IKI 13... BUS DAUGIAU INFORMACIJŲ VĖLIAU.

TURISTINIS PATARNAVIMAS:

- Automobilų nuomavimas
- Viešbučių užsakymas įvairiose Lietuvos miestuose
- Pasitikimas aerouoste
- Tarp miestiniais pervažiavimai

IR VISA TAI IŠIMTINAI SAVOMIS, MŪSŲ FIRMOS TARNAUTOJŲ, PASLAUGOMIS

Mūsų Vilniaus raštinė — jūsų paslaugoms!

KELIONĖMS IŠ LIETUVOS: rašome savo raštinėje Vilniuje kompiuterine sistema bilietus į visus pasaulio kraštus. Bilietų apmokėjimas gali būti Lietuvoje arba Amerikoje — kaina nesiskiria. Rašome LUFTHANSA, SAS, FINNAIR bilietus ir netrukus galėsime pasiūlyti bilietus amerikietiškomis aviakompanijomis.

Mūsų personalas Vilniuje greitai sutvarko tranzitines Vokietijos vizas keliautojams ir padeda pasirošti Amerikos vizos dokumentų pridavimui, organizuoja ekskursijas į Ameriką bei Meksiką, konsultuoja ir rezervuoja viešbučius užsienyje.

PROFESIONALIAI IR TVARKINGAI APTARNAUSIME ABIEJOSE ATLANTO PUSĖSE.

G. T. INTERNATIONAL, INC.
9525 SOUTH 79TH AVENUE
HICKORY HILLS, ILLINOIS
60457

TELEFONAI: (708) 430-7272
TELEFAX: (708) 430-5783

City Center GT-International
GEDIMINO PROSPEKTAS NR. 37
VILNIUS, LIETUVA

TELEFONAI: (370) 2-223-147
2-223-154
TELEFAX (370) 2-223-140

„Esk, karvute, ko neidi: nepriesi — bus man gėda...“ Vaiku kaimo auklėtinis Lietuvos pagirytje. Nuotr. Valentino Juraičio

600 m. Lietuvos krikščionybės jubiliejaus minėjimas Romoje. Prof. Jokūbas Stukas su žmona Loreta įteikė popiežiui Jonui Pauliui II palaimintojo arkivysk. Jurgio Matulio portretą.

A.A. PROF. JOKŪBAS STUKAS

Lyg kriečiančios elektros srovės paliesti, New Jersey lietuviai patyrė skaudžią netekties žinią, kad balandžio 29 d., Summit ligoninėje sustoję plakusi tauraus lietuvių širdis. Mirtis, ta sesuo juoda, pasiglemžė 69 metų sulaukusį prof. dr. Jokūbą Stuką, vieną populiariausių lietuvių ne tik New Jersey, bet ir visos Amerikos. Šiurpioji vežio liga pakirto šį mielą lietuvių tikrai per anksti, nes liko neužbaigti jo darbai.

Jo tėvai, Jokūbas ir Morta Stukai, atvykę į šį kraštą, apsigyveno Newark, N.J., kur ir gimė Jokūbas. Su juo augo dar trys broliai: Augustinas, Petras ir Liūdas. Abu tėvai, kilę iš Aukštaitijos, buvo nuoširdūs ir susipratę lietuvių. Namų kalba buvo lietuvių kalba. Tais laikais ateiviai stengėsi visom išgalėm tėti tautinę savimone per savo kalbą, kultūrą ir tikėjimą. Parapijose mokyklose lietuvių vienuolės mokindavo vaikus ne vien tik poterių, bet dažnai suteikdavo ir pačios kalbos pradmenis.

Velionis Jokūbas į lietuvišką veiklą įsijungė labai anksti — būdamas vos 16 metų amžiaus. 1941 m. jis suorganizavo rėmėjų būrelį ir pradėjo „Lietuvos garsų“ radijo laidą. 1943 metais savanorių išėjo į kariuomenę, bet dėl sveikatos sekančiais metais sugrįžo į namus. Savo radijo laidą, jis dabar pavadino „Lietuvos atsiminimais“ ir perkėlė į WEVD stotį New York. Po to jis suorganizavo „Rūtos“ chorą, vėliau to paties vardo tautinių šokių grupę. Abu šie vienetai rodydavosi ne vien tik lietuvių renginiuose, bet taip pat ir amerikiečių tarpe. Būdamas muzikalus, jis kurį laiką šiam chorui pats ir dirigavo.

Ir taip ejo metai po metų, tačiau „Lietuvos atsiminimų“ balsas nenutilo. Šių metų rudęnį būto jo radijo darbu suėję 53 metai. Tai beveik sunkiai įtikėtinas skaičius. Per tuos kone 53 metus turėta beveik 2,700 radijo laidų. Jomis sklido mums brangus lietuviškas žodis, lyg Vinco Kudirkos Varpas, be atvangos per tą laiką skelbęs Lietuvos okupantų daromas piktadarybes ir skatino mus besąlyginei kovai už Lietuvos nepriklausomybę. Laidos buvo girdimos New York, New Jersey, Connecticut ir Pennsylvania valstijose.

Vargu ar yra pasaulyje kraštas, kur žmogus iš visuomeninės ar kultūrinės veiklos galėtų praturtėti. Tai žinodamas, Jokūbas Stukas ėmėsi rimtų studijų,

LITURGIJA IR TAUTŲ TRADICIJOS

Vatikanas pateikė naujas taisykles dėl liturgijos derinimo, ypač misijų kraštuose, su tautų tradicijomis. Kaip teigiama kovo 29 d. Vatikano Mišių kongregacijos išleistas „Instrukcijos dėl Romos liturgijos ir įkultūracijos“, galima ir pagedaujama įtraukti į Romos ritualą gimtąją kalbą, vietinę muziką, giesmes ir meną, gestus, kūno laikyseną ir šokio judesius, jeigu visa tai teigiamai veikia tikinčiųjų supratimą ir dalyvavimą. Tuo tarpu „visiškai neįmanoma“ ir krikščionių liturgiją įtraukti „ritualus, susijusius su magija, prietarais, spiritizmu, kerštu ar seksualiniais vaidiniais“.

paliko. Už šios labdaros suorganizavimą nuopelnai priklauso Jokūbui ir Loretai Stukams.

Dėl Lietuvos okupacijos Jokūbas tiesiog sirgdamas. Kai, karui siaučiant, įvairiais keliais iš Lietuvos atėdavo liūdno žinios, kad Kremliaus smogikai terioja kraštą ir žmones naikina, velionis skaudžiai išgyveno. Velionis kas savaitę savo laidose lietuvių ir anglų kalba visa tai paskelbdavo. Per pastaruosius dešimt metų tam buvo ypač palankios sąlygos, nes jo laidos iš Seton Hall universiteto stoties buvo net dviejų valandų trukmės — viena lietuviškai, kita angliškai. Šio straipsnio rašytojui įvairiomis progomis teko jam ateiti į talką. Iš savo gausios bibliotekos jis kruopščiai rinkdavo medžiagą, o paskutiniaisiais metais gaudavo žinias faksu per Clevelandą tiesiog iš Lietuvos.

Savo visuomeninėje veikloje jis daugiausia reiškėsi Lietuvos vyčių, ALTO ir VLIKO organizacijose. Tačiau, nusivylęs pirmininko elgesiu, jis iš VLIKO pasitraukė. Grįždamas po savo darbo mokykloje, dažnai nuvažiuodavo į Stukų sodybą. Jokūbas vis pasiskundavo, kad kažkodėl pradeda pavargti. Netrukus gydytojai nustatė prostatos vėžį.

Po švitinimų pasijuto lyg geriau, tačiau skausmai nesiliovė. Buvo dar kartą pakartoti radiaciniai švitinimai, bet skausmai vis didėjo. Pasirodė, kad liga jau buvo perėjusi į kaulus. Kai jam reikėdavo atsigulus atsisėsti, tai būdavo tikra kančia.

Mylėjo jis gamtą ir gyvulius. Kai žiemos metu į Stukų sodybą iš miško atėdavo stirnos, tai velionis įtaisė joms laukę edžiūsi, ir prisipirkęs maišus kukurūzų, jas pripildydavo. Savo lietuviška kilmę jis didžiuosi ir visur ją pabrėždavo. Net ir studentams universitete jis surasdavo progą papasakoti, kaip buvo skriaudžiama Lietuva. Loreta Stukienė dabar planuoja įkurti velionio vardu fondą, kuris pagal išgales paremtų sergančius vaikus ir našlaičius Lietuvoje.

Prieš pat pabaigą aplankiau jį ligoninėje. Nors ir kentėjo didelių skausmų, tačiau jis neįmaningai ir laikėsi tiesiog stoviai. Dėkojo Dievui už kiekvieną naują dieną. Buvo pilnoj šamonei ir planavo, ką darysime, jam sugrįžus namo. Deja, taip nebeįvyko. Jis išėjo į amžinuosius namus.

Kartą jis man pritarė, jog norėtų, kad jo širdis būtų palaidota tėvo gimtinėje Aluntoje, Lietuvoje, tačiau, kairiesiems atėjus į valdžią, jis nuomone pakeitė. Jo balsas nutilo. Nebeįsiviešėjo jo įvairių žodžių prieš kiekvienos laidos pradžią: „Sveikiname brangiuosius mūsų tautiečius! Dainomis ir muzika nukelsime jus į numylėtą (tada dar pavergtą) tėvų žemelę Lietuvą“.

Tai buvo Amerikos lietuvis par excellence!

Julius Vebaitis

Dokumente tvirtinama, kad tam tikros liturgijos sričių formos, pavyzdžiui, septynių sakramentų skaičius ir esmė, valandinė malda, sekmadienio šventimas, Velykų šventė ir liturginiai metai turinčios likti vieningos ir nekintančios viso pasaulio Bažnyčioje. Jokių būdu nevalia Šv. Rašto skaitinius, giesmes ar maldas liturgijoje keisti kitų religijų tekstais, nors jie ir būtų labai vertingi religiniu ir moraliniu požiūriu. Dokumente taip pat pabrėžiama, kad bet kokios įkultūracijos tikslas esąs išreikšti Šventybę, kurios ženklus sudaro liturginiai tekstai ir ritualai. Drauge įkultūracijos procesas turįs vykti „išsaugant esminį Romos ritualo vientingumą“.

A.†A. FELIKSAS PUTRIUS

Gyveno Palos Heights, IL.

Mirė 1994 m. liepos 12 d., sulaukęs 98 metų.

Buvo Lietuvos Nepriklausomybės kovų savanoris.

Nuliūdę liko dukterys: Aldona Maciukevičienė, žentas Bronius; anūkai Dalia, jos vyras Vytenis Žygas, Vida ir Darius; proanūkai Aras, Aida ir Kovas; Birutė Serota; anūkai Max ir Anna. Sūnūs: Algirdas, marti Irena; anūkai Laura ir jos vyras Edmunds Lejins, Leonas ir jo žmona Susan ir proanūkė Chelsea; Vytautas, marti Danutė; anūkai Rasa ir Rimas; broliai Pranas ir Mykolas, jų šeimos Lietuvoje bei kiti giminės.

Velionis bus pašarvotas penktadienį, liepos 15 d. nuo 2-9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St. Laidotuvės įvyks šeštadienį, liepos 16 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto velionis bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčią, kurioje bus aukojamos gedulingos šv. Mišios 9:30 val. ryto už jo sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: dukterys, sūnūs, broliai ir kiti giminės.

Laid. dir. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 1-800-994-7600.

Lietuviai esame visi —
Lietuvių Fonde ar esi?

LIETUVIŲ FONDAS

LITHUANIAN FOUNDATION

14911 127th STREET
LEMONT, IL 60439
Tel.: 708-257-1616
Fax.: 708-257-1647

Santrumpos: atm. įn. = atminimo įnašas, pavardė po dvitaškio = aukotojas, įm. = įmokėjo, asm. = asmuo, suma po pavardės = įnašas iš viso.

1994 m. gegužės mėn.

1 x \$55 Jasėnas Kazys (mirus) ir Liudvika, \$510.

3 x \$100 Šaulys Aras Juozas, \$100; Stradas Zigmas ir Marta, \$400; Upchurch Robert Claud IV; įm. Motiejūnas Jonas ir Ona, \$100.

1 x \$105 Dūdienė Marija atm.: National Institute of Standards and Technology \$60, Surdokas Cezaris ir Stasė \$25 ir 1 kt. asm., \$225.

1 x \$170 Baluta Pranas atm. įn.: Peteris Viktoras ir Ilona \$75, Baluta Bronė \$65, Pierce Richardas ir Nijolė \$25 ir 1 kt. asm., \$305.

2 x \$500 Ilekis Alfonsas atm.: Ilekienė Teodora, \$1,000; Mičiūnienė Danutė O. atm. įn.: Rugienius V. ir J. \$100, Karvelis K. R. \$50, Morris H. ir M. \$30, Skiotys E. Z. \$30, Butkūnas A. ir A. \$25, Zaprackas A. ir J. \$25 ir 15 kt. asm., \$500.

1 x \$10,000 Blynas Stepas testamentinis palikimas, \$11,000.
Iš viso \$11,630.00.

1994 m. birželio mėn.

2 x \$10 Bankauskienė Valerija atm. įn., \$10; Noreikienė Marija, \$460.

1 x \$20 Vaitekūnienė Valerija atm. įn., \$20.

3 x \$100 Baluta Pranas atm. įn.: Tracaneli Francois ir Julia, \$405; Bučmienė Augulytė Vida, \$350; Lietuvių Padėkos Paminklo Fondas; įm. Oniūnas B. ir B., \$8,770.

1 x \$245 Petersonas Gustavas atm.: La Turno drs. Donald ir Sandra \$50, Vaitas dr. Otonas \$50, Kutkus Vytautas ir Emilija \$25 ir 9 kt. asm., \$345.

1 x \$425 Gaizauskas Bronius atm.: Plikaitis dr. Juozas ir Barbara \$50, Vyrų Dainos Vienetas St. Petersburg \$50, Mačionis Antanas ir dr. Irena \$25, Nakas Alfonsas ir Bronė \$25, Paramskienė Nathalie \$25, Šulaitis Juozas ir Aldona \$25, Vaškelis Aleksas ir Prima \$25 ir 15 kt. asm., \$1,325.

1 x \$1,000 Lapienė Vilhelmina atm. įn.: Lapas Edvardas \$695, Baras Stasys ir Elena \$50, Elsbergas Dana \$50, Lukas Jonas \$50, Drungienė Birutė \$25, Remienė Marija \$25 ir 6 kt. asm., \$1,000.

1 x \$3,010 Masiokienės Kolupailaitės Evelinos liuanistų studentų šalpos fondas: įm. Masiokas inž. Bronius, \$3,010.
Iš viso \$5,020.00.

Lietuvių Fondo pagrindiniam kapitalui gauta aukų iki 1994.VI.30, 6,652,147 dol. Gautomis palūkanomis parėmė lietuvišką švietimą, meną, kultūrą ir jaunimą 3,828,621 dol. Palikimai sudaro svarbią Lietuvių Fondo dalį. Iš viso palikimais gauta 2,458,626 dol. Sudarykite testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui. Testamente įrašykime šį tikslą pavadinimą:

„LITHUANIAN FOUNDATION, INC., A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION“.

Visi remkime Lietuvių Fondą, nes Lietuvių Fondas remia lietuvių.

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1994 m. liepos mėn. 14 d.

5

A.†A. ANTANAS SABALIS

Gyveno Rochester, N.Y.

Mirė 1994 m. liepos 3 d., 6 val. vakaro, sulaukęs 87 metų. Gimė Lietuvoje, Jurbarko apskrityje, Rotulių kaime. Amerikoje išgyveno 45 m.

Nuliūdę liko: žmona Vlada, duktė Aldona O'Callaghan ir žentas Tomas, brolio sūnus Algis Sabalis, brolio duktė Kristina Krulikienė bei daug giminių Lietuvoje.

Priklausė Ateitininkams ir kitoms įvairioms lietuvių organizacijoms.

Velionis buvo palaidotas iš Šv. Jurgio bažnyčios liepos 6 d. Rochester katalikų kapinėse. Prašome draugus ir pažįstamus prisiminti a.a. Antaną maldoje.

Nuliūdę žmona ir duktė.

A.†A. SOPHIE MASILUNAS

Gyveno Antioch, IL.

Mirė 1994 m. liepos 11 d., 6:20 val. p.p., sulaukusi 91 metų. Gimė Lietuvoje.

Nuliūdę liko: anūkai — Stanley Jr., Helen Tabor su vyru Lawrence, Edward Jr. su žmona Bridget ir Monica Sepauskas. Taip pat penki proanūkai.

Priklausė American Legion, Darius-Girėnas Post; Piličių Pašalpos draugijai.

Velionė pašarvota penktadienį, liepos 15 d. nuo 9 iki 10 val. ryto St. Peter's bažnyčioje, Antioch, IL. Po 10 val. ryto gedulingų Mišių velionė bus palaidota Tautinėse lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę anūkai ir proanūkai.

Laidotuvų direkt. Paul Maginot Funeral Service. Tel. 708-395-2303.

Amerikos Lietuvių R.K. Moterų Sąjungos garbės pirmininkei

A.†A.

JULEI MACK

mirus, reiškiamo gilią užuojautą dukteriai BARBARA SINNOTT su šeima, kitiems artimiesiems, ypač Moterų Sąjungos 5-tos kuopos (Worcester, MA) narėms.

ALRK Moterų Sąjungos centro valdyba ir narės

A.†A. DANAI DAUGIRDIENĖ

mirus, Mamytę, poniją NUTAUTIENĘ, vaikus — JURGĮ, LAURĄ ir MARIJĄ, sesutę ALMĄ ir svainį VALDĄ ADAMKUS bei kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Aldona ir Antanas Lipskiai
Laura ir Albertas Valavičiai
Rasa ir Paulius Ragai
Paurimė ir Leonidas Ragai

A.†A. JADVYGAI GRAŽULIENĖ

mirus, dukrą JOLITĄ ir žentą ALGIRDĄ BIRUČIUS, anuką ANDRIJĄ ir žmoną bei kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Aldona ir Antanas Lipskiai
Laura ir Albertas Valavičiai
Rasa ir Paulius Ragai
Paurimė ir Leonidas Ragai

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Duokite mums bent savaitę laiko! Šią vasarą, daugiau negu bet kuomet anksčiau, skaitytojai, išvykdamieji atostogų, sustabdo „Draugo“ siuntinėjamą keliom savaitėm, mėnesiui ar ilgiau. Mes mielai visiems pataraujame, nes tikrai vertiname savo skaitytojus, tačiau adresų lipinukai paprastai išspausdinami iš anksto ir dienraščio siuntinėjimo procesą sustabdyti trunka bent savaitę laiko. Niekas neplanuoja ilgesnių atostogų per vieną dieną, todėl labai prašome: praneškite „Draugo“ administracijai bent savaitę prieš išvykdam, kad norite laikinai sustabdyti dienraščio siuntinėjamą arba pakeisti siuntimo vietą. Tuo visi išvengsime bereikalingo „kraujospūdžio pakilimo“ ir nesudarys nepatogumų nei skaitytojams, nei administracijai.

Allan H. Dombra, gyv. Deep River, Ontario, Kanadoje, atsiuntė 100 dol. auką dienraščiui „Draugui“ paremti. Esame labai dėkingi.

A. Kantvydas, Weston, Ontario, Canada, gražindamas „Draugo“ bilietų laimėjimą šakneles, pridėjo 90 dol. auką, iš viso atsiųsdamas 100 dol. Tai tikrai puiki parama mūsų dienraščiui. Ačiū!

Dvi Rimos – Ješmantaitė ir Janukaitytė – praves vakarines programas Lithuanian Heritage stovykloje, kuri vyks Dainavoje rugpjūčio 14-21 d.

Dr. Robertas ir Gailė Vitai Pedagoginio Lit. instituto mokslo metų užbaigimo iškilmėse š.m. gegužės 14 d. Jauimo centre.

Nuotr. Jono Tamulauičio

x Cicero maldos būrelis, per Teodorą Zailskienę, išteikė \$150 „Lietuvos našlaičių globos“ komitetui – tai vieno našlaičio Lietuvoje metinis išlaidų kymas. Našlaičio vardu komitetas dėkoja: 2711 W. 71 St., Chicago IL 60629.

(sk)

x TALPINTUVAI PER TRANSPAK siunčiami kas savaitę. Skubius siuntinius siunčiame AIR CARGO. Siunčiame automobilius. Pinigai pervadami doleriais. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

(sk)

Auka „Draugo“ paramos fondui – yra lietuviybės laidas ateities kartoms.

DRAUGAS FOUNDATION
4545 W. 63rd St., Chicago, IL, 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinių mokesčių.

Kaip praneša Elta liepos 12 d., tą dieną įvykusiame Pilietybės komisijos posėdyje, kuriam vadovavo Respublikos prez. Algirdas Brazauskas, nutarta išimties tvarka Lietuvos pilietybę suteikti trylikai asmenų. Tarp jų yra ir čikagietis Vytautas P. Mikūnas. Jis daugelį metų vadovauja Vydūno fondui, yra įsteigęs Vydūno muziejų Čikagoje, redaguoja žurnalą „Mūsų Vytis“ ir yra veiklus lietuvių skautų sąjungos narys, apdovanotas visais sąjungos garbės ženklais, tarp jų ir „Geležinio vilko“ ordinu.

Andrius Mickus – būsimasis beisbolo žvaigždė. Dabar jis dar tik Žiburelio mokyklės auklėtinis.

„DRAUGO“ RENGINIŲ KOMITETUI PENKIOLIKA METŲ

Liepos 12 d., antradienį, įvyko „Draugo“ renginių komiteto pasitarimas atjejančiai gegužinei pasiruošti. Tą pačią dieną dienraštis šventė 85-tą gyvavimo sukaktį. Tai gera proga prisiminti ir renginių komitetą, kuris susiorganizavo prieš penkiolika metų.

Nors šis renginių komiteto susirinkimas nebuvo gausus narių dalyvavimu, bet buvo pasiskirstyta darbas ir užsibrėžta test dienraščio rėmimą renginiais. „Draugo“ dienraštis yra tik vienas toks, kuris priklauso visiems, o tai matome iš jo krypties bei turinio. Kai „Draugas“ gyvuoja, tai klesti ir mūsų organizuota visuomenė. „Draugas“ tarnauja mums ir mes padėkime „Draugui“. Iki pasimatymo „Draugo“ gegužinėje liepos 31 d.

Marija Remienė

TAIP ŠVENTĖME JONINES

Daugiau nei prieš šimtą metų laikraštis „Varpas“ (1889 metais) šitaip aprašė Joninių papročius ir apeigas, paplitusias Sločių parapijoje, Šiaurės Lietuvoje: „Toje dienoje prieš šventą Joną pritaisto staba arba stulpą nuo kelių sieksnių aukštumo ir ten ant viršaus karties, ant lizdo prideda visokių tavorų. Kas nors prie tų daiktų prilipsti, tur ta karčia čiūžti... Prineša ant kalno žolių, dobilų, žirniukų, panavijų... Ažuolo šakeles su

x A.A. Donato Bielskaus atminimui, vietoj gėlių, Birutė Drungienė paukojo \$25 padėti vargstantiems vaikams Lietuvoje. „Saulutė“ dėkoja ir nuosirdžiai užaučia Donato Bielskaus artimuosius, ypatinai jo dukterį Jūratę Dovilienę, „Saulutės“ narę.

(sk)

x Parduodame bilietus kelionėms į Lietuvą ir į visus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Skambinti: T. Lesnaušienė, TravelCentre, Ltd., tel. 708-526-0773.

(sk)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priėmimais nuosimčiais. Kreiptis į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road – Tel. (312) 847-7747.

(sk)

DRAUGAS

Pirmasis „Draugo“ renginių komitetas 1979 metais. Iš kairės: kun. Viktoras Rimšelis, Stasys Baras, Marija Remienė, dr. Antanas Razma ir kun. Petras Činikas.

lapais, į didelį apskritą vainiką supintas, pakabina prie tos karties. Ant kitos karties užmauja pačiais metais surengti gegužinę. Prieš keletą metų „Draugo“ gegužinės buvo sėkmingos ir gausiai lankomos antrojo pokario atvykusių tautiečių. Surengti gegužinę reikia daug darbo ir didelės tautos. Reikėjo komitetą didinti. Laime, į talką atėjo kelių organizacijų pirmininkai – es bei pavieniai asmenys. Darbas sekėsi. Rudenį įvyko banketas Jaunimo centre ir jau netalpino dalyvių. Reikėjo ieškoti naujos vietos banketams rengti. Tie patys „Draugo“ skaitytojai rėmė šias pastangas savo gausiu atsilankymu į visus renginius. Ir taip iki šių dienų kasmet yra ruošiami tie trys pagrindiniai ir tradiciniai dienraščio renginiai.

Tačiau niekas nestovi vietoje. Keitėsi organizacijų pirmininkai, o kai kurie komiteto nariai pavargo ir pasitraukė į poilsį. Iš pirmųjų komiteto organizatorių liko kun. Viktoras Rimšelis ir Marija Remienė. Kviečiami visi į talką, nes dienraštis reikalingas nuolatinės finansinės paramos. Džiaugiamės, kad vis dar tęsiasi pradėtas gražus darbas, vis dar atsiranda paslaugų moterų ir vyrų.

Liepos 31 d. 12 val. vidudienį, tėvų marijonų sodyboje įvyks tradicinė gegužinė. Gegužinė prasidės šv. Mišiomis, o po šv. Mišių – pietūs, atgaiva, pramogų ir susitikimas su seniai matytais draugais ir naujais svečiais iš Lietuvos. Sodyba yra didelė, švari, aplinka lengvai visiems pasiekama. Gegužinė tikrai bus prasminga bei naudinga tiek „Draugui“, tiek atsilankiusiems. Tą popietę bus atidaryta „Draugo“ įstaiga visiems ir bus atliekami įvairūs patarnavimai.

Pirmiausia prisimename, kad birželio 24-oji – šv. Jono Krikštytojo gimimo diena. Lietuviškuose raštuose jau 16 amžiuje vadinama Joninėmis. Šiais laikais dar vadinama ir Rasos švente (per saulėtekį prausiamasi rasa). Tai viena kelių ilgiausių dienų ir trumpiausių naktų metuose. Vasaros saulėgrįža švenčiama visą parą. Jaunimas degina laužus, kupoliauja – renka pievose augalus kupolei, atlieka apeigas su vandeniu, ugnimi, kuri turi būti saugoma iki saulėtekio. Vidunaktį ieškoma stebuklingo paparčio žiedo, merginos plukdo vainikėlius arba meta juos per galvą. Jeigu užkimba ant medžio šakos, ištekęs.

Lietuvičiai Čikagoje, suburti nenuilstamo Algimanto Kežio, šventė Jonines prie Mičigano ežero sekmadienį, birželio 26 dieną. Nepaisant vėso oro, susirinko nemažai tautiečių su gera nuotaika, nešini medžio pliauskomis, paparčiais, kurie buvo tuoj pat „pasodinti“ Gintaro vilos pliaže. Kadangi pradėjo lyti, pirmiausia išsi-maudėme vėsioje Mičigano ežere, o apšilimui sulošėme tinklinį. Norėdami palaikyti lietuviškas tradicijas, vyrai ta karčia čiūžti... Prineša ant kalno žolių, dobilų, žirniukų, panavijų... Ažuolo šakeles su

žiedo, žaidėme lietuviškus ratelius ir šokome „trepsiuką“. Moterys mėtė vainikėlius per galvą, o vyrai gaudė. Susėdė aplink degantį laužą, kepėme bulves, dainavome ir vaišinome valgiais nuo „suneštinio stalo“. Visi jautėmės laimingi ir vieningi lietuviškoje Union Pier vasarvietėje. Šventei baigiantis, plukdėme vainikėlius jau i banguojantį nuo vėjo Mičigano ežerą, dėkojome Gintaro vilos savininkams Algirdui ir Viktorijai Kairaičiams už malonią aplinką ir dalyvavimą mūsų šventėje.

Angelė Paulaitienė

ATSIŪSTA PAMINĖTI

• „Medicina“, 1994 m. Nr. 1(83). Tai ALG sąjungos žurnalas, redaguojamas Vaclovo Saulio, MD su redakcine kolegija, kuriai priklauso daktarai: Kazys Ambrozaitis, Milda Budrienė, Saulius Jankauskas, Ferdinandas Kaunas, Kazimieras Rimkus. Redakcinės kolegijos nariai tvarko atskirus žurnalo skyrius. Administratorės pareigas eina Irena Makšutis. Kaip patį žurnalo pavadinimas byloja, rašoma mediciniškomis temomis, bendradarbiaujant gydytojams, įvairių sričių specialistams iš Lietuvos ir JAV. Yra ir kronikos žinučių iš ALGS veiklos.

• Česlovas Valdemaras Obcarskas, „Šviesos vandenynai“. Eilėraščiai. Išleido Valskybinis leidybos centras, Vilnius, 1994 m., dailininkas Rimantas Dichavičius. Šia nedidelio formato, 114 psl. knygele pirmą kartą C. V. Obcarsko poezija išleidžiama Lietuvoje. Autorius gyvena Anglijoje, ten nuvykęs 1947 m. iš Vokietijos pabėgėlių stovyklos (gimęs 1929 m. netoli Utenos). Bendradarbiau-jant gydytojams, įvairių sričių specialistams iš Lietuvos ir JAV. Yra ir kronikos žinučių iš ALGS veiklos.

• Julius Būtėnas, „Vincas Kudirkos bendražygiai“. Išleido Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, Vilnius, 1993 m. A. Masionio vardo Varpininkų stipendijų fondo lešomis. Knygoje pateikiamos 28 apybraižos, apibūdinančios varpininkų publicistų veiklą ir likimus. Paminimi: Povilas Višinskis, Gabrielė Petkevičaitė-Bitė, Jonas Gaidamavičius, Petras Leonas, Kazys Gri-nius, Jonas Vileišis, Antanas Milukas, Gabrielius Landsbergis-Žemkalnis, Martynas Jan-kus ir daug kitų. Autorius pratar-mėje teigia, kad jau seniai norėjęs išleisti platesnės apimties leidinį apie buvusius „Varpo“ įkūrėją dr. Vincą Kudirką bendradarbius, kaip jis vadina – „bendražygius“. Apie juos straipsnių spausdines periodikoje, išleides monografiją „Vincas Kudirka“. Ir ši knyga – „Vincas Kudirkos bendražygiai“ yra geras biografinis bei istorinių žinių šaltinis iš anų, Lietuvių tautai ir jos savimonės ugdymui svarbių laikų.

• „Eglutė“, 1994 m. gegužės mėn. Viršelis – dail. Noros Aušrienės, daug kitų iliustracijų ir vinječių šiame pavasariškame vaikų laikraštyje. Jį redguoja Nijolė Nausėdienė, leidžia JAV LB Svetimo taryba, spausdina „Draugo“ spaustuve Čikagoje. Gegužės mėnuo – Motinos dienos skirtas, todėl ir nemaža dalis „Eglutės“ medžiagos šia tema.

• „Bridges“, 1994 m. birželis, nr. 5(18). Anglų kalba JAV LB Krašto valdybos leidžiamas informacinis laikraštėlis, redaguojamas Rimanto A. Stimbio, administruojamas Audronės Gulbinienės. Ilustruotas nuotraukomis, 22 psl.; įeina kas mėnesį. Daug vertingos informacijos apie Lietuvą, Lietuvių bendruomenės darbus bei rūpesčius.

• „Naujoji viltis“. Politikos ir kultūros žurnalas. 1994 m., Nr. 25. Leidžia Lietuvių studentų tautininkų korporacija „Neo Lithuania“ ir Amerikos Lietuvių tautinė sąjunga. Vyriausias redaktorius – Algirdas Budreckis; redakcinei kolegijai priklauso dar Antanas Juodvalkis ir dr. Leonas Kriaučiūnas; kalbą ir korektūras taiso Irena Kriaučiūnienė, o meninę priežiūrą atlieka Vladas Vijeikis. Žurnalą administruoja Oskaras Kremeris, 1005 Sherwood Dr., La Grange Park, IL 60525. Pirmasis „Naujosios vilties“ numeris išleistas Čikagoje 1970 m., o šiame žurnale ilgesnius ar trumpesnius straipsnius pateikia: M. Mackevičius, J. Zygas, A. Juodvalkis, A. Kučys, Br. Nemickas, V. Abraitis, A. Mažeika, A. Anušauskas, M. Martinaitis, V. Antanaitis ir daug kitų. Žurnalas turi 216 psl., yra ir iliustracinių nuotraukų; knygos pavidalo.

Nuotaikingai švenčiame Jonines, susirinkę prie Mičigano ežero, Gintaro vasarvietės pliaže.